

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerat do 30 pett à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati pett vrsta 4.— Din; novice, poslane, knjave, reklame, predtiski beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravišтво: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Že zopet se igrajo z ognjem

Anglija prekinila vse odnose z Rusijo

Vznenmirjenost v evropski javnosti. — Anglija se že boji posledic svojega nepremišljenega koraka. — Rusija je z angleškim manevrom že davno računala.

— London, 25. maja. Na večeršnjih seji spodnje zbornice je podal ministrski predstojnik Baldwin ekspozice o preiskavi v prostorih sovjetske trgovinske misije v Londonu. Prvotno bi imel podati poročilo notranji ministru, toda na seji vlade, ki se je vršila pred sejo spodnje zbornice, je vlada sklenila, da z ozirom na važnost zadeve poroča sam ministrski predstojnik. Med veliko napetostjo zbornice in veliko pozornostjo diplomatskih zastopnikov je začel govoriti ministrski predstojnik Baldwin ter v obširnem govoru očrtal potek preiskave v prostorih «Arcosa» in njeno ozadje, naglašujoč, da je vlada v poseti nepobitnih dokazov, da je sovjetska trgovinska agencija bila le krinka za obsežno sovjetsko špijonažo. V Londonu je bila središče evropske komunistične propagande. Obstajala je tajna organizacija, ki je vzdrževala zveze med posameznimi zaupniki in centralno špijonažno organizacijo v Moskvi, odnosno v Londonu. Iz najdenih dokumentov je tudi razvidno in dokazano, da vodi vsa protiangloška propaganda na Kitajskem sovjetska Rusija iz Moskve. Baldwin je svoj ekspozice zaključil z besedami:

— Navzlic tem eklatantnim kršitvam sklenjene trgovinske pogodbe je vlada bila ves čas skrajno potrpežljiva. Ponovno je angleška vlada jasno in nedvoumno protestirala v Moskvi, toda brezuspešno. Diplomatski odnosi tvorijo, če se sistematično kršijo in zlorabljajo, veliko nevarnost za mir. Zato je vlada sklenila predlagati zbornici odgovor trgovinske pogodbe z Rusijo ter odpoklicati trgovinsko delegacijo in sovjetskega zastopnika v Londonu, odnosno angleško zastopstvo v Moskvi. Kljub vsemu temu pa bo «Arcosa» lahko nadalje deloval in je vlada pripravljena, da po preklicu privilegijev, ki jih vsebuje sedanja trgovinska pogodba, odredi vse potrebno, da se dogovore primerne trgovinske olajšave med obema državama.

O ekspoziciji ministrskega predstojnika, odnosno o vladnem predlogu glede preloma diplomatskih in trgovinskih odnosov med Anglijo in sovjetsko Rusijo se bo vršila jutri, v četrtek, debata v spodnji zbornici. Opozicija, predvsem delavska stranka, bo danes zavzela svoje stališče k temu predlogu. V to svrhu se vrši danes popoldne seja parlamentarne delegacije delavske stranke pod predsedstvom Macdonalda, ki se je večeraj vrnil iz Amerike. Delavska stranka bo po vsej priliki nastopila proti nameri vlade in zahtevala, da se konflikt mirnim potom likvidira.

Angleži v skrbeh.

— London, 25. maja. Z ozirom na stališče, ki ga je zavzela vlada glede prekinitve odnosov z sovjetsko Rusijo, se preloja položaj v tujakih političnih krogih zelo resno. Konservativci sicer triumfirajo, vendar pa se med zmernejšimi tudi v njihovih vrstah pojavlja bojazan, da bi prelom trgovinskih odnosov ne imel slabih posledic za angleško gospodarstvo, predvsem pa za zunanjo trgovino, ki se je v zadnjih letih dobro usidrala na ruskih tržih. V krogih liberalne in delavske stranke vlada velika pobitost, ker so na eni strani od vladne strani iznešeni dokazi vsekakov presenetili, na drugi strani pa se obe strani zavadata, da bo rodil prelom odnosov dalekosežne gospodarske posledice in da ne bo ostal brez odmeva tudi v mednarodni politiki, pri kateri je anglažirana v prvi vrsti Anglija. Veliko vznenmirjenost vzbujalo posvetovanje med Čičeronom in Briandom v Parizu, ker ni izključeno, da bo tam dosežen sporazum, ki ne bo v interesu Anglije. V teh krogih se naglašuje, da izvirna akcija proti Rusiji od Churchilla, ki dobiva radi boleznih ministrskega predstojnika Baldwin v vladi vedno večji vpliv. Opozicija smatra, da vlada pri tem niso vodili toliko zunanje politične kakor pa notranje politični motivi. Blizajo se nove volitve in vladni osnutki zakona o delavskih organizacijah, ki je naletel v delavskih krogih na velik odpor, je treba paralelizirati s kako zunanje politično akcijo, ki bi odvrnila pozornost mas od notranjih zadev, ob enem pa dala vladi povod za kar najostrejši nastop proti delavskim organizacijam doma. Macdonald je izjavil, da bo delavska stranka ta račun vlade temeljito prekrizala. Sovjetsko poslanstvo je pravilo vse, da se takoj izseli, čim prejme uradno obvestilo o prekinitvi odnosov. Vsi arhivi so že pospravljeni v zaboje in pripravljani za transport v Moskvo.

— Pariz, 25. maja. Sovjetski zunanji komisar Čičerin, ki je v ponedeljek nenadno

prispejal v Pariz in imel večeraj daljši sestanek s farnoskim zunanjim ministrom Briandom, je izjavil novinarjem, da njegov prihod v Pariz ni v zvezi z kakimi diplomatskimi manevri. Čakal pa je namenoma tako dolgo, da pade v Londonu odločitev, ker to položaja sovjetske Rusije ne bo nič poslabšalo, marveč le razbistrijo in Rusiji omogočilo, da koraka mirno po začrtani poti. Prelom odnosov pa bo škodoval le Angliji, ki je edina imela koristi od pogodbe, sklenjene leta 1921.

— Moskva, 25. maja. «Izvestija» poročajo, da se vrše v vseh večjih centrih širom Rusije protestna zborovanja, na katerih govorniki ostro obsodijo postopanje Anglije in pozivajo vlado, naj postopa kar najbolj energično in takoj prekine z Anglijo vse odnose, od katerih itak ni imela Rusija nobenih koristi.

Rusija ni presenečena.

— Moskva, 25. maja. V tujakih krogih prelom odnosov z Anglijo ne povzroča nikakega razburjenja, ker se je s tem že delj časa računalo, zlasti pa še v zadnjem času, ko je zavzela Anglija radi svoje ključne politike oster protiruski afekt. Naglašajo pa se, da bo ta korak škodil edino le Angliji in njenemu gospodarstvu, ki je imelo v Rusiji svoja najboljša tržišča. S poslabšanjem gospodarskega stanja pa bo naraslo na Angleškem nezadovoljstvo in revolucionaren pokret, katerega se angleška vlada najbolj boji, bo na ta način najprej in najlažje prodrli. Rusijo prekinitev odnosov ni iznenadila. Z delj časa se vrše pogajanja med Rusijo in Italijo za prenos ruskih naročil iz Anglije v Italijo, istočasno pa so v teku tudi pogajanja z Nemčijo in Češkoslovaško, kjer namerava Rusija plasirati velik del svojih naročil, zlasti glede dobave poljedelskega orodja in poljedelskih strojev. Nemčija in Češkoslovaška sta pripravljene nuditi Rusiji za ta slučaj posojilo v znesku 50 milijonov zlatih mark.

Francoska javnost o konfliktu.

— Pariz, 25. maja. Francosko časopisje obširno komentira prelom rusko-angleških odnosov in zlasti naglašuje politične posledice tega koraka. Večina listov povdarja, da bo ostala Francija napram Rusiji še nadalje objektivna in nevezanih rok. «Echo de Paris» piše, da se Francija ne bo vmešavala v ta spor ter da so trgovinski odnosi med Francijo in Rusijo normalni. «Petit Parisien» naglašuje, da bi vsaka ponudba s strani Rusije v sedanjem trenutku bila neoportuna in zelo dvomljiva. «Matin» piše, da se morelo francosko-ruski odnosi ravnati le po posebnem stanju in po potrebah Francije. Razumljivo pa je, da bi tudi Francija postopala po vzgledu Anglije, če bi odkrila tajno rovarjenje proti državi in ni dvoma, da bi slišno postopala tudi vsaka druga država.

Kaj pravi Rumunija.

— Pariz, 25. maja. Rumunski zunanji minister Titulescu, ki se muči v Parizu, je z ozirom na prelom odnosov med Anglijo in Rusijo izjavil, da bo ta prelom imel za posledico nedvoumno tudi spremembo stališča Jugoslavije in Češkoslovaške glede nameravanega priznanja sovjetske Rusije in obnove diplomatskih odnosov. Sprito sedanjega položaja je Titulescu mnenja, da je absolutno nemogoče, da bi Jugoslavija in Češkoslovaška še sedaj mislili na to.

Nemčija ostane nevtralna.

— Berlin, 25. maja. Nemški listi brez izjeme naglašajo, da mora očuvati Nemčija v angleško-ruskem sporu strogo nevtrali-teteto.

Katastrofalni potres v Indiji

— London, 25. maja. Glasom radio-poročil je bil epicenterski potres, ki so ga minuli ponedeljek zabeležile skoraj vse potresne postaje na svetu in ki je trajal celih sedem minut. V vzhodni Indiji. O podrobnostih tega potresa manjkajo še vsa poročila, iz česar se sklepa, da je bil potres tako katastrofalen, da je vzhodna Indija popolnoma odrezana od ostalega sveta. Indijska vlada je storila vse, da se čim prej upostavi zveza s prizadetimi pokrajini. Po vseh znakih se sodi, da je moral biti potres še mnogo katastrofalnejši kakor pa lansko leto na Japon-skem, kjer sta bili pokrajini in mesti Tokio in Jokohama popolnoma razdejani. Potresni sunek je bil tako silen, da so ga zabeležile vse potresne postaje na svetu in da so se celo na najoddaljenejših postajah radi premočnega sunka pokvarili aparati.

Nove volitve bodo jeseni

Ministrski predsednik se vrne šele danes. — Zanimive informacije «Vremena». — Politično tatišje.

— Beograd, 25. maja. Ministrski predsednik g. Vukičević se vrne šele danes popoldne iz Vrnjačke Banje. Današnje «Vreme» prinaša razgovor svojega poročevalca z g. Vukičevićem, v katerem naglašuje, da je v avdienci poročal kralju le o tekočih zadevah. Ker pa se kralj zanima za vse dogodke, je razumljivo, da se je pri tej priliki govorilo tudi o bodočih načrtih vlade. Podrobnosti o tem g. Vukičević zaenkrat še ne more objaviti, vendar pa je naglasil, da bo javnost še pravočasno vse izvedela. Naglasil pa je, da tozadevno niso storjeni še nikaki sklepi. Kar se tiče izpopolnitve vlade je g. Vukičević naglasil, da se mora tozadevno pogajati šele z osebnostmi, ki prihajajo v poštev in da zato o tem še ne more podati nikakih izjav. Za volitve, ki se bodo prav gotovo vršile še letošnjo jesen, bo izdelala vlada potreben program. Pri tej priliki se je g. Vukičević izjavil, da ne more razumeti, čemu se g. Radić tako huduje nad sedanjo vlado, ki Hr-vatom ni storila še nobene krivice. Smešno je misliti, da bo vsak Hrvat, ki

pride k njemu na razgovor, kar čez noč postal minister. Z ozirom na verzije, da se bo vladna koalicija razširila še z neko tretjo stranko, je g. Vukičević naglasil, da to ni izključeno, vendar pa bi morala vsaka taka stranka pristati na program sedanjega vlade.

Beograd, 25. maja. Na drugem mestu poroča «Vreme» o raznih kombinacijah za izpopolnitev vlade. Med drugim se v vladnih krogih zatrjuje, da bo prevzel ministrstvo za narodno zdravje poslanec Vlado Savić, notranji minister pa bo zopet Boža Maksimović. Eden nezasedenih resorov pa je rezerviran za Veljo Popovića.

V ostalem tekom današnjega dneva v Beogradu ni bilo posebnih dogodkov. V radikalnem klubu so se dopoldne sestali najuglednejši radikalni prvaki, med njimi tudi Nikola Uzunović, Marko Trifković, Ilija Mihajlović in drugi, ki so imeli daljše konference z Aco Stanojevićem. Zatrjuje se, da so se ti razgovori tikali predvsem internih vprašanih radikalne stranke, zlasti pa sklicanja glavnega odbora.

Pred likvidacijo našega spora z Italijo

Mussolini misli, da je spor poravnan. — Bodrero pri zunanjem ministru. — Velesile žele, da konflikt ne pride pred Društvo narodov.

— Beograd, 25. maja. Današnja «Pravda» poroča iz Pariza, da je glasom informacij tamošnjih listov podal Mussolini potom italijanskega poslanika v Beogradu zunanjemu ministru dr. Marinkoviću izjavo glede tiranskega pakta. V tej izjavi naglašuje Mussolini, da tiranski pakt ni naperjen proti nobeni balkanski ali kateri drugi državi, marveč da ima pred vsem namen ščititi le italijanske gospodarske interese v Albaniji. V splošnem pa Mussolini naglašuje, da ni hotel in da nima namere delati kakorkoli proti balkanskim državam. Mussolini misli, da so s to izjavo odstranjene vse ovire, ki so nastale med Italijo in Jugoslavijo radi tiranskega pakta in da se sedaj lahko takoj prične direktna pogajanja v svrhu likvidacije in rešitve vseh ostalih, še neresenih vprašanih med obema državama, zlasti pa vprašanje ratifikacije netunskih konvencij. V beogradskih krogih si še niso na jasnem, ali naj to izjavo registrirajo pri Društvu narodov ali pa naj jo notificirajo pri zapadnih velesilah, ki so posredovale v tem sporu in ki so svojčas poverile nekak mandat nad Albanijo Italiji. V splošnem pa se naglašuje, da je jugoslovensko-italijanski spor na potu mirne likvidacije.

— Bograd, 25. maja. Veliko pozornost v vseh političnih krogih je zbudil večerajšnji dolgotrajni poset italijanskega poslanika generala Bodrero pri zunanjem ministru dr. Marinkoviću. Bodrero je ostal eno uro v zunanjem ministru in je ves čas konferiral z dr. Marinkovićem. Popoldne je posetil zunanjega ministra angleški poslanik Cunard. Oba poseta se spravljata

ta v zvezo s pričetkom direktnih pogajanj med Italijo in Jugoslavijo. V krogih zunanje ministrstva so zadnje dni zelo rezervirani in nečejo dajati nikakih informacij. Kakor je vaš dopisnik izvedel v dobro poučenih krogih, odgovarja resnici vest, da je italijanski poslanik večeraj izročil zunanjemu ministru daljšo izjavo glede stališča Italije v zadevi tiranskega pakta. Direktna pogajanja se bodo pričela morda še koncem tega tedna. Med italijanskim poslanikom in našim zunanjim ministrom se vrše samo še razgovori o nekaterih formalnostih, zlasti pa o tem, kje naj se vodijo ta pogajanja, ali v Rimu med Mussolinijem in jugoslovanskim poslanikom Rakićem, ali pa v Beogradu med zunanjim ministrom in italijanskim poslanikom Bodrerom.

Velesile na vsak način žele, da se ta spor čimprej spravi z dnevnega reda in so odločno proti temu, da bi se brez potrebe spravil pred Društvo narodov, kar bi mednarodni položaj v Evropi zelo kompliciralo in spravilo Društvo narodov v skrajno mučno situacijo. Popustljivost Italije, ki je doslej odklanjala ne le vsako razpravo o tiranskem paktu, marveč tudi vsako izjavo v smislu zahtev Jugoslavije, se pripisujejo konferencam v Jachimovu, kjer se je Ma-la antanta solidarizirala z Jugoslavijo, pa tudi razgovorom med Chamberlainom in Briandom v Londonu ob priliki poseta predsednika francoske republike. V tujakih krogih pa kljub temu prevladuje velik pesimizem ter se naglašuje, da je treba počakati na končni uspeh pogajanj, ker se še ne da presoditi, kako cilje zasledujejo italijanska nenadna popustljivost.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Efekt. Invest. pos. 84.50—85, Volna škoda 343.50—344.50, Celjska 195—197, Ljubljanska kreditna bka. 150, Merkantilna 98—100, Praštediona 850, Kreditni zavod 160—170, Trboveljska, premogokopna družba 0—490, Zdržene papirnice 130, Stavbna 55—65, «Sesir» 104, Zastavni listi 20—22, Kom. zadolžitve 20—22.

ZAGREBSKA BORZA.

Efekt. 70d. invest. pos. 1921 84.5—85, 2 in pol odst. drž. rente za ratno štetu 845—845.5, Ljubljanska kreditna 150, Hrv. esk. banka 96—96.5, Kreditna banka Zagreb 93—95, Hipotekarna banka 61—62, Jugobanka 93—94, Praštediona 850—860, Drava d. d. Osijek 570—610, Sečerana Osijek 505—510, Isis d. d. 46, Gutman 800—810, Slaveka 125—135, Slavonija 80 in pol — 82, Trboveljska 480—485, Union, paromlin 900—907.5, Vevče 135—140, Agraria 51 in 1 četrt — 51.5, Duvine, Amsterdam 22.75 — 22.81, Dunaj 800.—, 803.—, Berlin 18.48 — 18.51, Italija 807.97 — 309.97, London 276.20 — 277.—, Newyork ček 56.70 — 56.80, Pariz 222.50 — 224.50, Praga 168.20 — 169.—, Curih 10.935 — 10.965.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih: Beograd 9.13, Pariz 20.36, London 25.15, Newyork 519.85, Milan 20.36, Praga 15.40, Dunaj 73.15.

Tržiške borze danes nismo prejeli.

Darujemo za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

Iz pestre ljubljanske kronike

Eleganco ljubeči gospod Gabrijel se ga je anochi nasrkal prav pošteno. Z rokami je vihnel po zraku ter se na vsak način hotel boksati. Po ulicah je tudi prepeval različne kuplete. Bil je prav razposajen. To pa stranku ni bilo všeč. Najprej ga je po očetovski posvaril, naj miruje. Zaman. Gabrijel je zamahnil z roko, rekoč:

— Ej, was?

Stranku pa ta njegova gesta ni ugajala in povabil ga je na policijsko ravnotežje. Tu se je gospod Gabrijel legitimiral. Kot legitimacijske papirje je pokazal kar tri policijske kazenske naloge, ki mu nalagajo precejšnjo denarno kazen radi večkratnega kaljenja nočnega miru. Ko so z Gabrijelom napravili kratek protokol, so mu voščili na stražnici: «Lahko noč! ter ga izpustili. Gabrijel pa je komaj stopil čez prag ručne hiše na Bleiweisovi cesti, že je dal duška svojem veselju ter je glasno zavriskal:

— Ju-hu-hu-hu! Ju-hu-hu! Fiks Lavdon!

Kaj pa mi morete?

Njegovo vriskanje se je razlegalo daleč na okoli in s tem je zopet kalil nočni mir. Na polietji so ga lepo še enkrat zapisali.

Francelj, vulgo »Kurji tat«, je večeraj samozvestno stopil v neko prodajalno ter kar po boljševisko ukazal:

— Sem za en liter vina, sem žejen! Hitro!

Iz trgovine so poklicali stražnika, ki je Franceta odpeljal na stražnico radi beračenja.

Ključavničarski pomočnik France je mlad deček. Biva na zeleni trati in je do ušes zaljubljen v neko Marijo, delavko tobačne tovarne, ki pa odklanja njegovo ljubezen. France jo je hotel celo poročiti, a Marija, ki je spetokrat njega vodila za nos, noče stopiti z njim v sladki zakonski jarem. Franceta je to razočalo ter je začel Mariški groziti, da jo ubije. Tako ji je pri težkem srečanju na Viču pred dnevi zaklical:

— Mariška! Če me ne poročiš, te ubijem!

Mariška se je Franceta začela bati in je zato stvar potožila policijskim organom, proročno, da je varujejo pred Francem. Ta je ves obupan in posvoda napram znanemu govoril o svoji nesrečni ljubezni. Nekemu znanu na Viču je dejal:

— Narodil bom buren konec, če me ne mara poročiti. Ustreljen jo.

Stražnik je prijel Franceta in ga vprašal, kaj je resnice na njegovih grozljah. France je prostodušno priznal:

— Res je. Rad bi videl, da me poroči tieta Mariška iz tobačne tovarne. Kako bi se imela dobro in lepo.

— Pa jo res namerava ustreliti s samokresom, če vas ne poroči?

Gospod stražnik! Nikar tega ne verjemite. S kakšnim samokresom pa naj jo ustrelim. Saj ga nimam. Veste, imel sem ga, pa sem ga pozimi izgubil, ko sem bil pred pustom enkrat pijan ... In nasmešnil se je France.

V lepem majniku, ko vse zeleni in se brsti, odize tudi gozdovi v Tirolju in na Rožniku. Po večni poti je prav živahno in idilično. Kar iz kakega grmika priize gozdna vila in vas zapeljivo nagovarja k oltarju Vener. Zadržje dni se je v zelenih gozdovih med praproto utaborila dečelava, temperamentna in zdrava Julka, doma tam iz kamniškega okraja. Doma ji je bilo dolgočas. Pobrala je culico in hajdi v Ljubljano. Ne zanima se toliko za službo, kakor za vrvenje in hrupno mestno življenje. Ker ima prav malo dinarčkov, zato hodi na prežo v gozd in vabi mladičev k »moltivici«, kakor sama pravi. V soboto so jo zasačili. Opazilo jo je oko čuječe morale in povabilo v policijske zapore. Te dni je bilo prijetnih več deklek pred g. nadzornika, skrbnega očeta, ki ima vedno posla z ženščinami. Pogledal je zdravniška sprlevala in kratko pripomnil:

— Vse ste »stavlili«. Tudi ti novinka Julka si še zdrava. Dobih dva dni, ker si se po gozdu lovila. Za sedaj samo dva, drugič bo hujša pela.

Julka je smešljivo povsila oči in pripomnila:

— Nič ve ne bom! Pa zakaj je to prepovedano! Saj ni to nič hudega, če imam fante rada.

— Pojdi domov na kmeto. Tam so zdravi fantje in ljubi jih, kolikor hočeš. V mestu je vse okuženo in gorje ti, če boš še ti okužena.

— Doma pa so fantje lešeni, gospod! Tam ne morem ljubiti.

Julka je prestala 2dnevni arest in sklenila, da bo še uživala gozdno idilo na Rožniku. Večeraj popoldne je zopet sedela med praproto.

Negotova je ura, negotov je kraj naše smrti! Danes okoli 9.30 dopoldne je s tešavo, ves potan korakal po Marjiniem trgu priletni brivec Božidar Burger, rojen 1. 1879. v Siskli. Bolesten je bil že delj časa ter je trpel močno na srčni napaki. Ko je prišel do Prešernovega spomenika in še nekaj korakov dalje, se je nenadoma zgrudil na tla in obledel mrtve. Mimoidoši so sprva mislili, da ga je prišla božjast, toda kmalu so se prepričali, da je nesrečni mlajši mrtve. Spravili so ga na klop pred spomenikom. Stražnik pa je o slučaju obvestil policijsko ravnotežje. Došli zdravnik dr. Pavle Aramovič je mogel konstatirati le nastop smrti ter je odredil, da so prepeljali z vozom truplo v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

To in ono

S škarjami nad škofa

Grška vlada se zadnje čase bavi z idejo, da uvede gregorijanski koledar, ki je zlasti za mednarodno trgovino izredno praktičnega pomena. Seveda pa je v javnosti, ki se drži starih tradicij, naletega na odločen odpor. Nastala je ogorčena borba za in proti in prišlo je že do obžalovanja vrednih dogodkov.

Vnet zagovornik uvedbe gregorijanskega koledarja je knezoškof Karagani-dis iz Aten. Zato pa si je nakopal sovražstvo pristašev starega koledarja, ki so se te dni nad njim okrutno maščevali. Ko se je v nedeljo pojavil knezoškof v katedrali v Pireju, ga je nenadoma napadel s škarjami neki brivec s Krete, ga ruval za brado in sunil s škarjami v obraz ter v desno roko. Atentatorju so priskočili na pomoč tudi njegovi tovariši, ki so se škofa dejansko lotili. Kričali so: »To je kaznen za uvedbo novega koledarja, lopov!«

Policija je prišla atentatorja in njegove sokrivce ter jih odvedla iz cerkve v zapor. Spotoma jih je hotela množica linčati. Poškodbe knezoškofa Karagani-disa niso težkega značaja.

Črnc - češkoslovaški vojak

Čehoslovaška republika se menda lahko ponaša, da ima med srednjeevropskimi državami edino ona tudi črnca v armadi, ki pa je v ostalem pristen češkoslovaški podanik.

Okolnosti, ki so zanesle tega vojaka v ČSR, so vsekar čudne. Njegov oče, rodom Čeh, se je pred vojni izselil v Afriko in tam živel kot kolonist. Oženil se je s črno, ki mu je rodila sina. Ko mu je žena umrla, se je vrnil v domovino in vzel sina, ki je popolnoma črn, s seboj. Oče je v domovini podlegel zavratni bolezni, sin pa je ostal prepuščen sam sebi. Prijavil se je k vojakom, kjer je češkoslovaški državljani in kot tak dolžan služiti v vojski.

Sedaj črnc služi pri strojnicih 1. slovaškega gorskega bataliona in so njegovi predstojniki baše zelo zadovoljni z vojaškimi sposobnostmi črnega Čehoslovaka.

Poroka v kaznilnici

Kaznilnica v Moravski Ostravi doživi te dni svojevrstno senzacijo. Na črni deski je objavljena civilna poroka nekega Bedicha Hornačka s Katarino P. Zenin je najintenzivnejši član zloglasne roparske tolpe, ki že dolgo sedi v preiskovalnem zaporu. Mož je star 25 let. S svojo nevesto, ki postane kmalu mati, se je seznanil, ko je nemoteno izvrševal svoj zločinski poklic. Oblasti se ne protivijo poroki, kajti Hornaček se je poročil ex causa honesta. Njegovo dete bi bilo sicer nezakonsko.

Hornaček je bil duševni vodja razbojniške tolpe, ki se je specializirala na vlome v blaginje. Rojen je bil v Bratislavi kot nezakoniti sin nekega gozdarja, ki je že umrl. Mati ga je kmalu zapustila in dete se je vzgajalo pri tujih ljudeh. Kot 14letni deček je odšel

Hornaček na Dunaj, kjer je absolviral dva semestra tehniške visoke šole. Potem se je klatil po bivši Avstro-Ogrski in leta 1921. se je prvič seznanil s kriminalom. Radi drzne tatvine v nekem hotelu je bil obsojen na šest mesecev ječe. Komaj je zapustil kaznilnico, je bil izvršen več drznih vlovov v Bratislavi in bil obsojen na eno leto težke ječe. Mož govori več jezikov. Obvlada popolnoma francoščino, nemščino, madžarščino in angleščino. O sebi pravi, da je strokovnjak. Svoji nevesti je iz kaznilnice vsak dan pisal zaljubljena pisma, v katerih je često rabil latinske citate, da dokáže svojo naobrazenost.

Mednarodna plesna proslava v Parizu

V Parizu se vrši ta teden velika mednarodna plesna proslava, ki bo trajala več dni. Proslavo je priredilo združenje francoskih plesnih učiteljev, mednarodna unija koreografov in mednarodna plesalska združenja, vrši se pa pod protektoratom ministra za javna dela.

Mednarodna proslava plesa, ki je zamišljena kot velik plesni turnir, se vrši v palači Washington na Champs Elysees. Na sporedu bo tudi demonstracija štirih novih plesov, od katerih so trije ameriškega izvora. Izvajali se bodo novi plesi »Heebies - Jeebies« (Hibi - džibi), »New Blues« in »Black bottom« v novi varianti. Veliko zanimanje pa vlada zlasti za modni ples »Budimpešta«. Čigar iniciator je mladi madžarski plesni učitelj Juulio Saphir. Zdi se, da bo večina novih plesov prodrla v javnost, predvsem na so plesni izvedenci mnenja, da se bosta uveljavila »Budimpešta« in »Hibi - džibi«. Oba plesa se v ostalem že plešeta po raznih mondenih kopališčih in letovišjih.

Strašna rodbinska tragedija

V Italiji so zadnje čase rodbinske tragedije na dnevnem redu. Nedavno smo poročali o strašnem činu policijskega predsednika iz Nevarre, ki je svoji hčerki zadal 40 sunkov z nožem. O sličnem slučaju poročajo sedaj italijanski listi.

V selu Pinerolo pri Rimu se je seljak Vignolo spri s svojo omoženo hčerko, baše radi posestva. Med prepripi je pohesnel, zagrabil je dolg kuhinjski nož in ga porinil hčerki večkrat v prsa. Pogled na krvavo žrtev mu je popolnoma omračil um, skočil je proti svoji 13letni vnukinji in jo zaklal.

Strašen prizor je opazoval njegov zet, ki pa je bil težko bolan in se kljub obupnim krikom nesrečnih žrtev ni mogel ganiti iz postelje ter priskočiti ženi in hčerki na pomoč.

Vignolo je nato odšel domov in usmrtil svojo družo hčerko. takoj za tem pa si je z nožem prebodel srce. Grozna tragedija je v Pinerolu vzbudila splošno sočutje z nesrečno rodbino.

Zgodovina igralnih kart

Zgodovinarji in raziskovalci arheoloških spomenikov so dognali, da so prišle igralne karte v Evropo iz dežele Saracenov, dasi so nekateri učenjaki na podlagi rokopisov, odnosno izvečkov iz del Sv. Hrizostoma, okrašenih z minijaturami, podobnimi križem, pikam in karam na kartah trdili, da so bile izumljene v Grčiji. Po drugi verziji so bile igralne karte izumljene za časa Karla VI., ki so ga hoteli z njimi razvedriti, ker je bil zelo melanholičen. Začetkom XIV. stoletja so bile karte v Franciji že zelo razširjene. Priključene so bile zlasti na francoskem dvoru in med plemstvom. Slavni slikar kart je bil v tistih časih Jaquemin Gringonneur. Narodna knjižnica v Parizu ima 17 kart, ki jih je slikal ta slikar. Niti po velikosti, niti po barvi niso podobne modernim kartam. Na teh kartah so majhne slike papeža, cesarja, puščavnika, solca, lune, alegorične slike sile, pravičnosti, sreče itd.

Za časa Karla VI. so se pojavile prve, modernim podobne karte. Plemiči Franca I., Henrika III., Henrika IV. in Ludvika XIII. so često stavili na karte svoja posestva, konje in kočije. Kardinal Mazarin je dal za zabavo poznejšega kralja Ludvika XIV. izdelati zgodovinske karte. Dame na teh kartah so bile Johana Neapoljska, Roxelana, Maria Stuartova in Kirova mati Parysatis. Kardinalov izum se pa ni posebno razširil. Francoska revolucija je te karte prenehalo. Za časa revolucije je imela fantazija slikarjev kart proste roke, dokler konvent ni določil vzorca igralnih kart, na katerih je bil Kolon srcevi kralj, Jean Jacques Rousseau križec, Cato karov, Brut pa pouk. Dame so predstavljale alegorije pravičnosti, svobodoljubja, razuma in sile, fantje so bili Hanibal, Decius, Horac in Mucius Scaevola. To so bile do cesarstva edine javno dovoljene karte. Za časa cesarstva so se vrstile zopet stare karte raznih vzorcev, ki so shranjene zdaj v muzejih in knjižnicah. Največjo zbirko igralnih kart je imel v XIX. stoletju francoski bibliofil Leber. Ta zbirka je zdaj ponos mestne knjižnice v Rouenu. Leber je izdal leta 1842. v Parizu tudi znanstveno knjigo pod naslovom »Zgodovina igralnih kart«.

Poskusen samonar v Italiji kazniv. Odbor za reformo italijanskega civilnega in državnega kazenskega zakonika v Italiji se bavi s predlogom uvedbe kazni za poskusen samonar. Predlog je stavil sam minister za pravosodje Rocco.

Miss Triestec. Pretekle dni je bilo v Trstu zaključeno lepotno tekmovanje, ki je med ženskimi svetom dvignila monog prahu. A še več zavisti. Kot tri najlepše tričanke so bile izvoljene Libia Penso, Argelia Lizardi in Erna Mitlica.

Velik požar v gledališču. V gledališču Alfieri v Turinu je izbruhnil večer jutraj ogromen požar, ki je povzročil 2 in pol milijona lire škodo. Požar je uničil vso garderobo neke potujoče italijanske družbe glumačev, ki je baše te dni gostovala v gledališču. Ogenj, ki je izbruhnil na odru, je uničil vso stavbo. Ostalo je samo ožgano temeljno zidovje.

Vlak povozil avtomobil. Pri Grossetu v Italiji se je dogodila v nedeljo težka avtomobilska nesreča. Ko je avtomobil, v katerem se je peljal nemški komorni pevec Karl Clering z ženo, pasiral progo, je privlekel brzovlak in z vso silo treščil v avtomobil. Avtomobil je odletel več metrov daleč. Strojovodja je takoj ustavil vlak, a kar so ranjence prepeljali v bolnico. Poškodbe Cleringa in žene so sicer težke, a ne nevarne.

Gospodarstvo Delniške družbe v Sloveniji v letih 1919.—1925.

Pod tem naslovom je izdal dr. Albin Ogris v samozaložbi zanimivo razpravo, ki nudi s priloženimi tabelami in statističnimi podatki pregleden vpogled v novejšo zgodovino slovenskega gospodarstva. V prvem delu se peča avtor z nezadostno finančno podlago v večini naših delniških podjetij in z razmerjem med lastnimi in tujimi sredstvi. Pasivni obrestni saldi pri industrijskih in trgovskih delniških družbah (TPD je izvečeta) so znašali l. 1923. — 34.86 % delniške glavnice, l. 1924. — 38.24, l. 1925 pa 36.80 %. Zelo značilno je razmerje med lastnimi in tujimi sredstvi. Leta 1919. je odpadlo v Sloveniji na enoto lastnih sredstev 0.76, leta 1920 1.37, leta 1921. 1.71, l. 1922. 2.68, leta 1923. 3.30, 1924. 3.42 in l. 1925 2.80 tujih sredstev.

Davčna plačila delniških družb znašajo od leta 1919 do 1925 pri industrijskih in trgovsko-prometnih družbah 86.489.000 nom. Din pri denarnih delniških zavodih 36.730 tisoč 295, pri TPD 76.385.910, skupaj torej 199.605.197 Din. V odstotkih delniške glavnice izraženo znašajo pri industrijskih in trgovskih podjetjih davčni izdatki (davki s pasivnimi obrestmi in saldi) vred l. 1919 2.89 odst. (5.63), l. 1920 5.39 (11.41), l. 1921 16.38 (25.55), l. 1922 16.41 (37.24), l. 1923 14.48 (49.34), l. 1924 12.82 (51.06) in l. 1925 13.31 (50.11). Ti odstotki so deloma zato tako visoki, ker izkazujejo nekatera podjetja le neznatne »simbolične« glavnice. Takih podjetij delniških družb z glavnico, ki ne dosega 1 milijon Din, je bilo l. 1925 17, t. j. ravno 25 odstotkov vseh industrijskih in trgovskih družb. Njih skupna glavnica znaša komaj 8.600.000, povprečno skoraj samo 500.000 Din na eno.

Zanimiva je tudi tabela računov izgube in dobička Kosmatini dobički po celotni vseoti sicer naraščajo, toda odstotni delež čistega dobička je v zadnjih letih dosti nižji kot prej. Kosmatini dobiček je znašal l. 1919 1.335.086 Din (čisti dobiček brez prenosa v orstotkih kosmatnega dobička 50.7), l. 1920. 8.410.361 (50.8), l. 1921 17.860.367 (44.6), l. 1922 34.535.830 (29.9), l. 1923 53.438.983 (32.1), l. 1924 67.074.305 (27.9) in l. 1925 77.631.601 (23.3).

Konferenca o jadranskih tarifah v Rimu. Bivši pomočnik prometnega ministra inspektor Avramović je prisel v Rim, kjer se udeležuje konferenci, ki razpravlja o raznih prometnih in tarifnih vprašanjih, našajočih se na promet med italijanskimi jadranskimi pristanišči in njih zaledjem. Konferenca se udeležujejo zastopniki naše države, češkoslovaške, madžarske in Avstrije. Konferenca bo obenem obravnavala vprašanje plačila anuitet bivši Južni železnici. Zato so na konferenci navzoči tudi zastopniki nekdanje Južne železnice in delegati Francije kot zastopniki večine delničarjev te železnice.

Carinski dohodki od 1. do 10. maja so znašali 40.810.807 Din. Od tega odpade na carinarico v Beogradu 9.400.807, v Zagrebu 9.261.434, v Novem Sadu 8.518.127, v Ljubljani 7.993.681, v Dubrovniku 3.082.910,

v Skoplju 1.588.267 in v Splitu 966.081 Din. Od 1. aprila do 10. maja so znašali carinski dohodki 182.684.258 Din. V proračunu je bilo določeno za ta čas 187.622.221.

Nasa trgovska agentura v Carigradu. Trgovinski minister je dovolil carigradskemu trgovcu Hamzi Ibrahim Begoviću ustanoviti v Carigradu trgovsko agenturo kraljevine SHS.

Spomenica lesnih industrijcev. Lesni industrijci so predložili prometnemu ministru daljšo spomenico, v kateri ministru opozarjajo na težave, ki nastanejo, ko stopi v veljavo nova uredba direktorata generalne direkcije državnih železnic glede prevoza in lesnih izdelkov.

Obrtniški kongres v Beogradu. Za binkošne praznike se vrši v Beogradu kongres jugoslovanskih obrtnikov. Kongresa se udeležuje vse obrtniške organizacije in združenja iz cele države. Kongres bo razpravljal o vseh za obrtnike in njih napredek aktualnih vprašanjih, zlasti o organizaciji cenenege kredita za obrtnike.

Kongres trgovskih zbornic. Dne 25. maja se vrši v Beogradu konferenca tajnikov vseh trgovskih zbornic, ki ima končno določiti dan in dnevi red kongresa vseh trgovskih zbornic v Splitu. Kakor znano, je bil prvotno ta kongres določen za 5. maja t. l. v Splitu, a je bil preložen iz tehničnih razlogov in ker se je mnogo strokovnjakov moralo udeležiti mednarodne gospodarske konferencie v Zenevi. Ljubljanska Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je poslala na konferenco tajnikov svoje pismene predloge in želje. Kongres bo pred vsem obravnaval novi obrtni red. Kongres se vrši v kratkem času ali pa v jeseni v Splitu.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema od 27. maja t. l. ponudbe glede oddaje čistjenja in popraviljanja pisalnih strojev; do 31. maja t. l. glede dobave 5000 komadov vložkov za acetalenske gorilke, 3000 komadov brezovih meleli, brusilnih kamnov in raznega materiala. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. Direkcija državnih rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema od 4. junija t. l. ponudbe glede dobave 1 pisalnega stroja. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 17. junija t. l. pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 6500 kg petroleja. Dne 20. junija t. l. pri ekonomskem odeljenju Direkcije državnih železnic v Ljubljani glede dobave 200 komadov vijakovih zapenjačev; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu pa glede dobave 800 kg železnih mrež za zavijanje cevi. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava sena. Glasom obvestila našega poslanstva v Atenah je grško vojno ministarstvo razpisalo za dan 26. maja t. l. ofertalno licitacijo glede dobave 3000 ton sena.

Dogavice

„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše,
zato najcenejše

Velika premijera! Popolnoma novo! Elegantno! Moderno!

Nočna lilija...

Sedem dejanj o moderni devojki, ki je zgrešila pravo pot življenja...
Vrtinec strasti — Flirt — Sminka — Jazz — Mlade devojke in lahkomiselni kavalirji. — Izdajniški bankovci. — Skrivnostna suknja. — Ljubez. — Pusto lovščine. — Ponočno življenje. — Kaplja sreče v morju izkušnjav in simpatični

STARINAR IZ AMSTERDAMA

to so glavni momenti te prekrasne in ganljive drame. — *Sijajna igra. — Lepi igralci. — Izvrstna režija.* — V glavni vlogi krasna in temperamentna DIO MIRA JACOBINI in najboljši karakterni igralce, slavni WERNER KRAUSS.

Predstave kot običajno: 4., pol 6., pol 8. in 9.

Prednaznailo: Veliki senzacionalni film KU-KLUX-KLAN.

ELITNI KINO MATICA, najlepši kino v Ljubljani. Tel. 2124

Dne 19. in 20. maja so bile izžrebane

sledede srečke, kupljene pri Zadrugi hranilnici r. z. z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra c. št. 19.

Žrebanje 19. maja 1927.

Po Din 2000.— št. 70.445 in 111.854.

Po Din 500: 76.719, 5.745, 15.449, 18.181, 18.196, 18.186, 18.168, 30.972, 30.932, 30.966, 30.955, 53.481, 53.456, 66.649, 66.673, 66.682, 66.642, 79.056, 79.012, 79.074, 79.020, 91.780, 115.641, 97.59, 11.504, 11.575, 11.514, 20.824, 23.492, 23.416, 23.462, 34.147, 34.125, 34.189, 47.717, 47.715, 47.702, 48.544, 59.386, 59.384, 83.236, 83.287, 83.281, 86.324, 96.952, 96.966, 96.908, 96.912, 111.136, 120.121, 120.140, 120.184, 15.118, 15.149, 78.158, 78.166, 116.254, 116.290, 9.122, 9.134, 9.174, 9.107, 9.188, 48.627, 48.666, 48.645, 48.687, 48.678, 70.500, 70.469, 70.450, 95.858, 95.898, 111.738, 111.816, 111.894, 111.832, 121.561, 121.698, 57.687, 59.734, 84.594, 97.060, 98.222, 99.370, 121.561, 4.499, 15.392, 18.768, 18.749, 41.836, 56.294.

Žrebanje 20. maja 1927.

Dobitki po Din 2000 št. 111.104, 95.886.

100.703, 5777, 5785, 5794, 5743, 5774, 5733, 15.484, 15.422, 15.439, 15.481, 15.405, 18.141, 18.097, 30.910, 30.917, 40.592, 40.584, 40.534, 53.436, 53.471, 66.602, 66.613, 66.612, 79.059, 79.039, 91.782, 91.775, 91.729, 91.789, 115.655, 115.698, 115.646, 97.64, 97.66, 97.60, 97.08, 11.590, 20.826, 20.835, 20.870, 20.814, 20.846, 34.190, 34.166, 47.770, 47.762, 47.739, 47.768, 47.713, 47.709, 48.503, 48.561, 48.524, 48.562, 48.599, 59.383, 59.361, 71.850, 71.843, 71.880, 83.240, 83.238, 96.960, 96.916, 111.176, 111.115, 120.105, 120.130, 15.140, 15.142, 15.113, 116.294, 48.693, 48.613, 48.700, 48.665, 70.430, 70.478, 70.497, 70.446, 95.812, 95.834, 111.821, 121.546, 121.596, 121.692, 121.689, 59.777, 59.725, 71.850, 71.843, 109.781, 112.228, 15.396, 15.353, 29.922, 29.988, 41.826, 56.250, 65.708, 78.335.

Cenjenemu občinstvu sporočamo, da srečke za tekoče žrebanje ni več na razpolago. Zadruga hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Kupujemo zlato,

srebro, platin, srebne krome, kovinske odpadke. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. J. nja Siska. 1266

Železnato vino

iz lekarne dr. G. Piccoli

Ljubljana, Dunajska cesta št. 6

krepča malokrvne, nerazvne, oslabele odrasle in otroke — Naročila se točno izvršujejo.

Moška obleka

skoraj nova, za srednjo postavo — Poudarje pod »Obleka/1298« na upravo »Slov. Naroda«.

Stanovanje

1—2 sob s kuhinjo v novi ali stari hiši išče boljši zakonski par. Vselitev lahko takoj ali pozneje. — Poudarje pod »Mirnost/1296« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Strojni ključavničar

mlad, dober delavec, izučen v večji tovarni, zmožen slovenskega in nemškega jezika — išče službo: nastopi lahko takoj. — Poudarje pod »Dobro delavce/1301« na upravo »Slov. Naroda«.

Starine

n. pr. tabernakije, sekretarje, garniture, okrogle mize, fotelje, lestence iz lesa, vitrine, komode, ure, skrinje, steklenino, porcelan, srebro itd. — kupujem po ljubiteljskih cenah. — Brze ponudbe na: Julij pl. Huebmshofen-Silbermagl, Zagreb, Ilica 131 a. 1295

Prodaja košnje

1. Knez iz Ljubljane bo prodal na Vnebohod dne 26. maja t. l. svojo travo za obe letošnji košnji. Prodaja se prične ob 2. uri popoldne pri Antikovem kozolcu v Spodnji Siski. 1268

Prometni zavod za premog d. d.

Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo:

Premog

domači in inozemski za domačo kurjav. in industrijske svrhe

Kovaški premog

vse vrste

Koks

ivarniški, plavžarski in plinski

Brikete

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani.

Miklošičeva cesta 15/1

Spominjajte se Tabora!

Zahvala.

Ob smrti našega predragega soproga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

dr. Antona Kremžarja

smo prejeli toliko izrazov sožalja in sočustvovanja, da nam je nemogoče zahvaliti se poedincem. Dovoljemo si tedaj izreči tem potom svojo iskreno zahvalo vsem, ki so nam izkazali v teh težkih trenutkih svojo naklonjenost. Posebno je zahvaljujemo zastopnikom oblasti in uradov pred vsem g. velikemu županu ljubljanske oblasti, prve-mu drž. pravdniku g. dr. Ogoreutz, podpred-viš. dež. sodišča g. dr. Rogini, č. duhovščini in nadalje vsem drž. pravdnikom iz Ljubljane in drugje, č. sestri predstojnici ženske kazn. iz Begunj in vsem prijateljem in znan-cem, ki so pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti. Hvala tu-di za prekrasne vence, ki sta jih poklonila viš. drž. pravdnistvo in pa viš. dež. sodišče.

Ljubljana, dne 24. maja 1927.

Zalujoči ostali.

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserat do 30 pett à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati pett vrsta 4.— Din; notice, poslane, izjave, reklame, prekliti beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upraviščno: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Že zopet se igrajo z ognjem

Anglija prekinila vse odnose z Rusijo

Vzdržljivost v evropski javnosti. — Anglija se že boji posledic svojega nepremišljenega koraka. — Rusija je z angleškim manevrom že davno računala.

— London, 25. maja. Na včerajšnji seji splošne zbornice je podal ministrski predsednik Baldwin ekspozit o preiskavi v prostorih sovjetske trgovinske misije v Londonu. Prvotno bi imel podati poročilo notranji minister, toda na seji vlade, ki se je vršila pred sejo splošne zbornice, je vlada sklenila, da z ozirom na važnost zadeve poroča sam ministrski predsednik. Med veliko napetostjo zbornice in veliko pozornostjo diplomatskih zastopnikov je začel govoriti ministrski predsednik Baldwin ter v obširnem govoru očitel potek preiskave v prostorih »Arcosa« in njeno ozadje, naglašujoč, da je vlada v posesti nepobitnih dokazov, da je sovjetska trgovinska agencija bila le krinka za obsežno sovjetsko špijonažo. V Londonu je bila središče evropske komunistične propagande. Obstajala je tajna organizacija, ki je vzdrževala zveze med posameznimi zaupniki in centralno špijonažno organizacijo v Moskvi, odnosno v Londonu. Iz najdenih dokumentov je tudi razvidno in dokazano, da vodi vsa protiangelsko propagando na Kitajskem sovjetska Rusija iz Moskve. Baldwin je svoj ekspozit zaključil z besedami:

— Navzlic tem eklatantnim kršitvam sklenjene trgovinske pogodbe je vlada bila ves čas skrajno potrpežljiva. Ponočno je angleška vlada jasno in nedvoumno protestirala v Moskvi, toda brezuspešno. Diplomatski odnosi tvorijo, če se sistematično kršijo in zlorabljajo, veliko nevarnost za mir. Zato je vlada sklenila predlagati zbornici odpoved trgovinske pogodbe z Rusijo ter odpraviti trgovinsko delegacijo in sovjetskega zastopnika v Londonu, odnosno angleško zastopstvo v Moskvi. Kljub vsemu temu pa bo »Arcos« lahko nadalje deloval in je vlada pripravljena, da po preklicu privilegijev, ki jih vsebuje sedanja trgovinska pogodba, odredi vse potrebno, da se dogovore primerne trgovinske olajšave med obema državama.

O ekspozitu ministrskega predsednika, odnosno o vladnem predlogu glede preloma diplomatskih in trgovinskih odnosov med Anglijo in sovjetsko Rusijo se bo vršila jutri, v četrtek, debata v spodnji zbornici. Opozicija, predvsem delavska stranka, bo danes zavzela svoje stališče k temu predlogu. V to svrhu se vrši danes popoldne seja parlamentarne delegacije delavske stranke pod predstvom Macdonalda, ki se je včeraj vrnil iz Amerike. Delavska stranka bo po vsej priliki nastopila proti nameri vlade in zahtevala, da se konflikt mirnim potom likvidira.

Angleži v skrbeh.

— London, 25. maja. Z ozirom na stališče, ki ga je zavzela vlada glede prekinitve odnosov s sovjetsko Rusijo, se preoja položaj v tukajšnjih političnih krogih zelo resno. Konservativci sicer triumfirajo, vendar pa se med zmernostimi tudi v njihovih vrstah pojavlja bojazen, da bi prelom trgovinskih odnosov ne imel slabih posledic za zunanjo trgovino, ki se je v zadnjih letih dobro usidrala na ruskih tleh. V krogih liberalne in delavske stranke vlada velika pobitost, ker so na eni strani od vladne strani izneseni dokazi vsega koraka, na drugi strani pa se oboje strani zavedata, da bo prelom odnosov dalekosežne gospodarske posledice in da ne bo ostal brez odmeva tudi v mednarodni politiki, pri kateri je angažirana v prvi vrsti Anglija. Veliko vzdržljivost vzbujajo posvetovanja med Čičerim in Briandom v Parizu, ker ni izključeno, da bo tam dosežen sporazum, ki ne bo v interesu Anglije. V teh krogih se naglašuje, da izkira akcija proti Rusiji od Churchilla, ki dobiva radi boleznih ministrskega predsednika Baldwin v vladno vedno večji vpliv. Opozicija smatra, da vlada pri tem niso vodili toliko zunanje politične kakor pa notranje politične motivi. Blizajo se nove volitve in vladni osnutek zakona o delavskih organizacijah, ki je naletel v delavskih krogih na velik odpor, je treba paralelizirati s kako zunanje politično akcijo, ki bi odvrgla pozornost mas od notranjih zadev, ob enem pa dala vladi povod za kar najostrejši nastop proti delavskim organizacijam doma. Macdonald je izjavil, da bo delavska stranka ta račun vlade temeljito prekrizala. Sovjetsko poslanstvo je pripravilo vse, da se takoj izseli, čim prejje uradno obvestilo o prekinitvi odnosov. Vsi arhivi so že pospravljeni v zaboj in pripravljani za transport v Moskvo.

— Pariz, 25. maja. Sovjetski zunanji komisar Čičerin, ki je v ponedeljek nenadno

prispeval v Pariz in imel včeraj daljši sestanek s francoskim zunanjim ministrom Briandom, je izjavil novinarjem, da njegov prihod v Pariz ni v zvezi z nikakimi diplomatskimi manevri. Čakal pa je namenoma tako dolgo, da pade v Londonu odločitev, ker to položaja sovjetsko Rusijo ne bo nič poslabšalo, marveč le razbistriilo in Rusiji omogočilo, da koraka mirno po začrtani poti. Prelom odnosov pa bo škodoval le Angliji, ki je edina imela koristi od pogodbe, sklenjene leta 1921.

— Moskva, 25. maja. »Izvestija« poročajo, da se vrše v vseh večjih centrih širom Rusije protestna zborovanja, na katerih govorniki ostro obsodijo postopanje Anglije in pozivajo vlado, naj postopa kar najbolj energično in takoj prekine z Anglijo vse odnose, od katerih itak ni imela Rusija nobenih koristi.

Rusija ni presenečena.

— Moskva, 25. maja. V tukajšnjih krogih prelom odnosov z Anglijo ne povzroča nikakega razburjenja, ker se je s tem že del časa računalo, zlasti pa je v zadnjem času, ko je zavzela Anglija radi svoje ključne politike oster protiruski front. Naglašajo pa se, da bo ta korak škodil edino le Angliji in njenemu gospodarstvu, ki je imelo v Rusiji svoja najboljša tržišča. S poslabšanjem gospodarskega stanja pa bo narasčalo na angleškem nezadovoljstvo in revolucionaren pokret, katerega se angleška vlada najbolj boji, bo na ta način najprej in najlažje prodrli. Rusijo prekinitev odnosov ni iznenadila. Že del časa se vrše pogajanja med Rusijo in Italijo za prenos ruskih naročil iz Anglije v Italijo, istočasno pa so v teku tudi pogajanja z Nemčijo in Češkoslovaško, kjer namerava Rusija plaširati velik del svojih naročil, zlasti glede dobave poljedelskega orodja in poljedelskih strojev. Nemčija in Češkoslovaška sta pripravljena nuditi Rusiji za ta slučaj posojilo v znesku 50 milijonov zlatih mark.

Francoska javnost o konfliktu.

— Pariz, 25. maja. Francosko časopisje obširno komentira prelom rusko-angleških odnosov in zlasti naglašuje politične posledice tega koraka. Večina listov povdarja, da bo ostala Francija napram Rusiji še nadalje objektivna in nevezanih rok. »Echo de Paris« piše, da se Francija ne bo vmešavala v ta spor ter da so trgovinski odnosi med Francijo in Rusijo normalni. »Petit Parisien« naglašuje, da bi vsaka ponudba s strani Rusije v sedanjem trenutku bila neoportuna in zelo dvomljiva. »Matin« piše, da se moralo francosko-ruski odnosi ravnati le po posebnem stanju in po potrebah Francije. Razumljivo pa je, da bi tudi Francija postopala po vzgledu Anglije, če bi odkrila tajno rovarjenje proti državi in ni dvoma, da bi slišno postopala tudi vsaka druga država.

Kaj pravi Rumunija.

— Pariz, 25. maja. Rumunski zunanji minister Mitiulecu, ki se mudi v Parizu, je z ozirom na prelom odnosov med Anglijo in Rusijo izjavil, da bo ta prelom imel za posledico nedvoumno tudi spremembo stališča Jugoslavije in Češkoslovaške glede nameravane priznanja sovjetske Rusije in obnove diplomatskih odnosov. Sprito sedanjega položaja je Mitiulecu mnenja, da je absolutno nemogoče, da bi Jugoslavija in Češkoslovaška še sedaj mislili na to.

Nemčija ostane nevtralna.

— Berlin, 25. maja. Nemški listi brez izjeme naglašajo, da mora očuvati Nemčija v angleško-ruskem sporu strogo nevtrali-tetoto.

Katastrofalni potres v Indiji

— London, 25. maja. Glasom radio-poročil je bil epicenter potresa, ki so ga minuli ponedeljek zabeležili skoraj vse potresne pojave na svetu in ki je trajal celih sedem minut v vzhodni Indiji. O podobnosti tega potresa manjkajo še vsa poročila, in češar se sklepa, da je bil potres tako katastrofalen, da je vzhodna Indija popolnoma odrezana od ostalega sveta. Indijska vlada je storila vse, da se čim prej upostavi zveza s prizadetimi pokrajini. Po vseh znakih se sodi, da je moral biti potres še mnogo katastrofalnejši kakor pa lansko leto na Japon-skem, kjer sta bili pokrajini in mesti Tokio in Jokohama popolnoma razdejani. Potresni sunek je bil tako silen, da so ga zabeležile vse potresne postaje na svetu in da so se celo na najoddaljenejših postajah radi premočnega sunka pokvarili aparati.

Nove volitve bodo jeseni

Ministrski predsednik se vrne šele danes. — Zanimive informacije »Vremena«. — Politično zatijje.

— Beograd, 25. maja. Ministrski predsednik g. Vukičević se vrne šele danes popoldne iz Vrnjačke Banje. Današnje »Vreme« prinaša razgovor svojega poročevalca z g. Vukičevićem, v katerem naglašuje, da je v avdijenci poročal kralju le o tekočih zadevah, Ker pa se kralj zanima za vse dogodke, je razumljivo, da se je pri tej priliki govorilo tudi o bodočih načrtih vlade. Podrobnosti o tem g. Vukičević zaenkrat še ne more objaviti, vendar pa je naglasil, da bo javnost še pravočasno vse izvedela. Naglasil pa je, da tozadevno niso storjeni še nikakoli sklepi. Kar se tiče izpolnitve vlade je g. Vukičević naglasil, da se mora tozadevno pogajati šele z osebnostmi, ki prihajajo v poštev in da zato o tem še ne more podati nikakih izjav. Za volitve, ki se bodo prav gotovo vršile še letošnji jesen, bo izdelala vlada potreben program. Pri tej priliki se je g. Vukičević izjavil, da ne more razumeti, čemu se g. Radić tako huduje nad sedanjo vlado, ki Hrvatoma ni storila še nobene krivice. Smešno je misliti, da bo vsak Hrvat, ki

pride k njemu na razgovor, kar čez noč postal minister. Z ozirom na verzije, da se bo vladna koalicija razširila še z neko tretjo stranko, je g. Vukičević naglasil, da to ni izključeno, vendar pa bi morala vsaka taka stranka pristati na program sedanje vlade.

— Beograd, 25. maja. Na drugem mestu poroča »Vreme« o raznih kombinacijah za izpolnitev vlade. Med drugim se v vladnih krogih zatrjuje, da bo prevzel ministrstvo za narodno zdravje poslanec Vlado Savić, notranji minister pa bo zopet Boža Maksimović. Eden nezasedenih resorov pa je rezerviran za Veljo Popovića.

V ostalem tekom današnjega dneva v Beogradu ni bilo posebnih dogodkov. V radikalnem klubu so se dopoldne sestali najuglednejši radikalni prvaki, med njimi tudi Nikola Uzunović, Marko Tričković, Ilija Mihaljević in drugi, ki so imeli daljše konference z Aco Stanojevićem. Zatrjuje se, da so se ti razgovori tikali predvsem internih vprašanj radikalne stranke, zlasti pa sklicanja glavnega odbora.

Pred likvidacijo našega spora z Italijo

Mussolini misli, da je spor poravnal. — Bodrero pri zunanjem ministru. — Velesile žele, da konflikt ne pride pred Društvo narodov.

— Beograd, 25. maja. Današnja »Pravda« poroča iz Pariza, da je glasom informacij tamošnjih listov podal Mussolini potom italijanskega poslanika v Beogradu zunanemu ministru dr. Marinkoviću izjavo glede tiranskega pakta. V tej izjavi naglašuje Mussolini, da tiranski pakt ni naperjen proti nobeni balkanski ali kateri drugi državi, marveč da ima pred vsem namen ščititi le italijanske gospodarske interese v Albaniji. V splošnem pa Mussolini naglašuje, da ni hotel in da nima namere delati kakorkoli proti balkanskim državam. Mussolini misli, da so s to izjavo odstranjene vse ovire, ki so nastale med Italijo in Jugoslavijo radi tiranskega pakta in da se sedaj lahko takoj prične direktna pogajanja v svrhu likvidacije in rešitve vseh ostalih, še nerešenih vprašanj med obema državama, zlasti pa vprašanje ratifikacije netuntskih konvencij. V beogradskih krogih si še niso na jasem, ali naj to izjavo registrirajo pri Društvu narodov ali pa naj jo notificirajo pri zapadnih velesilah, ki so posredovale v tem sporu in ki so svojčas poverile nekak mandat nad Albanijo Italiji. V splošnem pa se naglašuje, da je jugoslovensko-italijanski spor na potu mirne likvidacije.

— Beograd, 25. maja. Veliko pozornost v vseh političnih krogih je zbudil včerajšnji dolgotrajni poset italijanskega poslanika generala Bodrero pri zunanjem ministru dr. Marinkoviću. Bodrero je ostal nad eno uro v zunanjem ministru in je ves čas konferiral z dr. Marinkovićem. Popoldne je posetil zunanje ministrstvo angleški poslanik Cunard. Oba poseta se spravlja-

ta v zvezo s pričetkom direktnih pogajanj med Italijo in Jugoslavijo. V krogih zunanega ministrstva so zadnje dni zelo rezervirani in nečejo dajati nikakih informacij. Kakor je vaš dopisnik izvedel v dobro po- učenih krogih, odgovarja resnici vest, da je italijanski poslanik včeraj izročil zunanemu ministru daljšo izjavo glede stališča Italije v zadevi tiranskega pakta. Direktna pogajanja se bodo pričela morda še koncem tega tedna. Med italijanskim poslanikom in našim zunanjim ministrom se vrše samo še razgovori o nekaterih formalnostih, zlasti pa o tem, kje naj se vodijo ta pogajanja, ali v Rimu med Mussolinijem in jugoslovanskim poslanikom Rakićem, ali pa v Beogradu med zunanjim ministrom in italijanskim poslanikom Bodrero.

Velesile in vsak način žele, da se ta spor čimprej spravi z dnevnega reda in so odločno proti temu, da bi se brez potrebe spravil pred Društvo narodov, kar bi mednarodni položaj v Evropi zelo kompliciralo in spravilo Društvo narodov v skrajno mučo no situacijo. Popustljivost Italije, ki je doslej odklanjala ne le vsako razpravo o tiranskem paktu, marveč tudi vsako izjavo v smislu zahtev Jugoslavije, se pripisuje konferencam v Jachimovu, kjer se je Marla antanta solidizirala z Jugoslavijo, pa tudi razgovorom med Chamberlainom in Briandom v Londonu ob priliki poseta predsednika francoske republike. V tukajšnjih krogih pa kljub temu prevladuje velik pesimizem ter se naglašuje, da je treba počakati na končni uspeh pogajanj, ker so še neke presoditi, kake cilje zasleduje italijanska nenadna popustljivost.

Nungesserjevo letalo najdeno

— London, 25. maja. Parnik »Aquitania« poroča brežično, da je parnik »Oilfield« zapazil včeraj ob 23.30 na 42 stopinje severne širine in 33 stopinj 39 minut zapadne dolžine. Letalo, ki je vozilo proti vzhodu in je vleklo za seboj neki aeroplan, ki je imel navidezno izbočeno trikotro. Točnejše ugotovitve so bile radi goste megle nemogoče. Domneva pa se s precejšnjo verjetnostjo, da gre za letalo ponesrečenega francoskega letalca Nungesserja.

De Pinedo rešen

— Lizbona, 25. maja. Italijanski letalec De Pinedo je v terek zjutraj startal v New Fundlandu, da poleti na Azore, kamor bi moral dospeti še pred večerom. Bržkone pa se mu je letalo spotoma pokvarilo, ker ga do polnoči še niso našli. Zadržijo so ga videli včeraj ob 5.40 360 mil severozapadno od Fiala. Več portugalskih vojaških ladij je dobilo povelje, naj se nemudoma podajo na morje, da ga poiščejo.

— Berlin, 25. maja. (Radio. Ob 12.20.) Glasom radio-vesti iz Lizbone, je bil De Pinedo nočjo ponovo rešen. Radi goste megle in skrajno neugodnega vremena se je moral spustiti zap. od Azorskih otokov na morje. Tam ga je našla neka jadrnica, ki jo je poznale dobile nemška križarka in ga sprejela na krov.

Kuharica

za fino obitelt dvch oseb, mlajša in čedna. event. začneta — se išče za nastop s 1. junijem t. l. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Elektri. Invest. pos. 84.50—85, Vojna škoda 343.50—344.50, Celjska 195—197, Ljubljanska kredita bka. 150, Merkantilna 98—100, Praštediona 850, Kreditni zavod 160—170, Trboveljska, premožokopna družba 0—490, Združene papirnice 130, Stavbna 55—65, »Sešir« 104, Zastavni listi 20—22, Kom. zadolžnice 20—22.

ZAGREBSKA BORZA.

Elektri. 70. št. invest. pos. 1921 84.5—85, 2 in pol odst. drž. rente za ratnu šetu 845—845.5, Ljubljanska kredita bka. 150, Hrv. esk. banka 96—96.5, Kreditna banka Zagreb 98—99, Hipotekarna banka 61—62, Jugobanka 98—94, Praštediona 850—860, Drava d. d. Osijek 570—610, Sečerača Osijek 505—510, Isia d. d. 46, Gutman 300—310, Slaveke 125—135, Slavonija 30 in pol — 32, Trboveljska 480—485, Union, paromlin 300—307.5, Veče 195—140, Agraria 51 in 1 četrt — 51.5.

Dovize. Amsterdam 22.75 — 22.81, Dunaj 800.— — 803.—, Berlin 18.48 — 18.51, Italija 807.97 — 809.97, London 276.20 — 277.—, Newyork ček 56.70 — 56.80, Pariz 222.50 — 224.50, Praga 168.20 — 169.—, Curih 10.935 — 10.965.

INOZEMSKA BORZE.

— Curih: Beograd 9.13, Pariz 20.36, London 25.15, Newyork 519.85, Milan 20.36, Praga 15.40, Dunaj 73.15.

Tržiške borze danes nismo prejeli.

Darujmo za spomenik

kralja Petra Osvoboditelja!

Iz pestre ljubljanske kronike

Eleganco ljubeli gospod Gabrijel se pa je anoti nasrkal prav pošteno. Z rokami je vihtel po zraku ter se na vsak način hotel boksati. Po ulicah je tudi prepeval različne kuplete. Bil je prav razposajen. To pa stranku ni bilo všeč. Naprej ga je po očetovsko posvaril, naj miruje. Zaman. Gabrijel je zamahnil z roko, rekoč:

— Ej, was? Stranku pa ta njegova gesta ni ugajala in povabil ga je na policijsko ravnanje. Tu se je gospod Gabrijel legitimiral. Kot legitimacijske papirje je pokazal kar tri policijske kazenske naloge, ki mu nalagajo precejšnjo denarno kazen radi večkratnega kaljenja nočnega mira. Ko so z Gabrijelom napravili kratek protokol, so mu vohili na straznici: »Lahko noč!« ter ga izpustili. Gabrijel pa je komaj stopil čez prag rdeče hiše na Bleiweisovi cesti, že je dal duška svojem veselju ter je glasno zavričkal:

— Ju-ju-hu-hu! Ju-ju-hu! Fiks Lavdon! Kaj pa mi morete?

Njegovo vriskanje se je razlegalo daleč na okoli in s tem je zopet kalil nočni mir. Na policijski so ga lepo še enkrat zapisali.

— Francelj, vulgo »Kurji tale«, je včeraj samozvestno stopil v neko prodajalno ter kar po boljševisko ukazal:

— Sem za en liter vina, sem žejen! Hitro!

Iz trgovine so poldnevali straznika, ki je Franceta odpeljal na straznico radi beračenja.

Ključavničarski pomočnik France je mlad deček. Biva na zeleni trati in je do ušes zaljubljen v neko Marijo, delavko tobačne tovarne, ki pa odklanja njegovo ljubezen. France jo je hotel celo poročiti, a Marija, ki je sploščila njega vodila za nos, noče stopiti z njim v sladki zakonski jarem. Franceta je to razkačilo ter je začel Marički groziti, da jo ubije. Tako ji je pri tekmem srečanju na Vtču pred dnevi zakričal:

— Marička! Če me ne poročiš, te ubijem!

Marička se je Franceta začela bati in je zato stvar potožila policijskim organom. Prošnjo, da jo varujejo pred Francem, ta je ves obupan in povsod napram znancem govoril o svoji nesrečni ljubezni. Nekemu znanu na Vtču je dejal:

— Naredil bom buren konec, če me ne mara poročiti. Ustreljen jo.

Straznik je prijel Franceta in ga vprašal, kaj je resnica na njegovih grozljah. France je prostodušno priznal:

— Res je. Rad bi videl, da me poroči tista Marička iz tobačne tovarne. Kako bi se imela dobro in lepo.

Pa jo res nameravate ustrediti s samokresom, če vas ne poroči?

— Gospod straznik! Nikar tega ne verjemite. S kakšnim samokresom pa naj jo ustrelim. Saj ga nimam. Veste, imel sem ga, pa sem ga pozimi izgubil, ko sem bil pred pustom enkrat pijan ... In nasmešnil se je France.

V lepem majniku, ko vse zeleni in se brsti, ožive tudi gozdovi v Tivoliju in na Rožniku. Po večni poti je prav živahno in idilično. Kar iz kakega grmičja prileze gozdna vila in vsa zapeljivo nagovarja k oljrtju Venere. Zadržaj dni se je v zelenih gozdovih med praproto utaborila rdečelasa, temperamentna in zdrava Julka, doma tam iz kamniškega okraja. Doma ji je bilo dolgočas. Pobrala je culico in hajdi v Ljubljano. Ne zanima se toliko za službo, kakor za vrvenje in hrupno mestno življenje. Ker ima prav malo dinarčkov, zato hodi na prežo v gozd in vabi mladeniče k »molitvi«, kakor sama pravi. V soboto so jo zasatili. Opazilo jo je oko čuječe morale in povabilo v policijske zapore. To dni je bilo pripeljanih več deklet pred g. nadzornika, skrbnega očeta, ki ima vedno posla z ženstvanji. Pogledal je zdravnika spritevala in kratko pripomnil:

— Vse ste »tavglihe«. Tudi ti novinka Julka si še zdrava. Dobili dva dni, ker si se po gozdu lovila. Za sedaj samo dva, drugič bo huja pela.

Julka je sramečljivo povsila oči in pripomnila:

— Nič vne bo bom! Pa zakaj je to prepovedano! Saj ni to nič hudega, če imam fante rada.

— Pojdi domov na kmeto. Tam so zdravil fante in ljubi jih, kolikor hočeš. V mestu je vse okuženo in gorje ti, če boš še ti okužena.

— Doma pa so fante lesoni, gospod! Tam ne morem ljubiti.

Julka je prestala 2dnevni arest in sklenila, da bo še uživala gozdno idilo na Rožniku. Včeraj popoldne je zopet sedela med praproto.

Negotova je ura, negotov je kraj naše smrti! Danes okoli 9.30 popoldne je a težavo, ves potan korakal po Marjinem trgu priletni brivce Božidar Burger, rojen l. 1879, v Siskli. Bolesten je bil že delj časa ter je trpel močno na srčni napaki. Ko je prišel do Prešernovega spomenika in še nekaj korakov dalje, se je nenadoma zgrudil na tla in obledel mrtev. Mimoidoči so sprva mislili, da ga je prišla božast, toda kmalu so se prepričali, da je nesrečni mož mrtev. Spravili so ga na klop pred spomenikom. Straznik pa je o slučaju obvestil policijsko ravnanje.

Dokli zdravnik dr. Pavle Avramović je mogel konstatirati le nastop smrti ter je odredil, da so prepeljali z vozom truplo v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

Razkrinkani zatiralci Ljubljane

Dr. Natlačen priznava svojo intervencijo proti občinskim volitvam. — Smešni izgovori. — Radi klerikalnih razprtij trpi avtonomija Ljubljane. — Guerilska borba med ljubljanskimi klerikalci. — Gonja vodstva SLS proti dr. Stanovniku.

Ljubljana, 25. maja. Dr. Natlačen se v današnjih zagrebnih «Novostih» zagovarja radi intervencije proti razpisu občinskih volitev v Ljubljani in pravi: — Dr. Stanovnik me je na zboru pri Sv. Joštu napadel, da sem pri velikem županu interveniral, naj se odloži občinske volitve v Ljubljani. Govoril sem samo kot podpredsednik SLS z velikim županom. Prišla sva do zaključka, da ni primerno, ako že poleti pride do volitev, ker so takrat mnogi meščani izven Ljubljane. Nadalje sva smatrala, da bo jeseni prišlo do razpisa volitev v sreske skupščine, in ker ob tej priliki v Ljubljani ne bo volitev, sva hotela srezke volitve spojiti z občinskimi. Zato sva mislila, da je najbolje, ako se volitve vršijo jeseni...

Tako imajo torej ljubljanski volilci še eno avtentično potrdilo o klerikalnih intrigah proti razpisu občinskih volitev v Ljubljani. Dr. Natlačenovi izgovori so seveda izvirni iz trte. Prav tako, kakor se dr. Natlačen zagovarja na ljubljanske letovišče, bi lahko oprl svoj izgovor tudi na kake klerikalne prireditve v ljubljanski okolici. Od 1. februarja dalje, ko so klerikalci prišli v vladno in pritegnili nase vso oblast v Sloveniji, bi bili lahko izkazali svojo ljubezen do avtonomije ljubljanskega mesta s takojšnjim razpisom volitev, ki bi zdaj že bile opravljene in bi klerikalci, ki dokazuje, da je dr. Stanovnikov odpor proti diktaturi in brezobzirnosti vodstva SLS zares upravičen. — Slovenec ne šteti najosebnejših očitkov in se poslužuje celo očitne laži, ko pravi: «Le to naj približimo, da vodstvo SLS, zlasti podpredsednik dr. Marko Natlačen nikoli ni posredoval za odgovoritev volitev v ljubljanski občinski svet».

A zgoraj, cvo, priobčujemo dr. Natlačenovo izjavo, ki potrjuje, da je bil dr. Stanovnikov očitek prav osnovan in resničen. Sami se zalotijo na laži in zato ni čudno, ako se vodstvo SLS izpozablja tako daleč, da preko svojih štatutov daje potom tajnika Gabrovška «ugotavljanje», da dr. Stanovnik «tudi kot navaden rekrut nima več mesta v SLS».

proti volitvam ter duši avtonomijo ljubljanskega mesta. Dr. Natlačen navaja v svoji izjavi, da klerikalci v Ljubljani skušajo razmere izboljšati z reorganizacijo, ko pravi, da jih je izmed 18 organizacij bilo doslej 12 reorganiziranih. Kako so jih reorganizirali? Po svojih metodah. In kaj se dogaja v ostalih 6 organizacijah?

Vse v vsem: Samo radi klerikalnih razprtij je Ljubljana brez avtonomije!

Nadalje prinašajo današnje «Novosti» novo izjavo dr. Stanovnika, ki poudarja, da se še vedno smatra za pristasa SLS, ker ni ničesar zagrešil proti programu stranke in ga stranka kot taka ni izključila. Ne namerava osnovati kake nove skupine, pač pa ne dovoljuje, da bi se mu branila kritika v stranki. Zato je odložil vse funkcije, da bi imel svobodne roke in da bi delal za načela stranke, da zavladajo demokracija v SLS.

No, med tem ko dr. Stanovnik še tako odločno vztraja v stranki, obratno vodstvo SLS v današnjem «Slovenecu» z njim in njegovim očetom na način, ki dokazuje, da je dr. Stanovnikov odpor proti diktaturi in brezobzirnosti vodstva SLS zares upravičen. — Slovenec ne šteti najosebnejših očitkov in se poslužuje celo očitne laži, ko pravi: «Le to naj približimo, da vodstvo SLS, zlasti podpredsednik dr. Marko Natlačen nikoli ni posredoval za odgovoritev volitev v ljubljanski občinski svet».

A zgoraj, cvo, priobčujemo dr. Natlačenovo izjavo, ki potrjuje, da je bil dr. Stanovnikov očitek prav osnovan in resničen. Sami se zalotijo na laži in zato ni čudno, ako se vodstvo SLS izpozablja tako daleč, da preko svojih štatutov daje potom tajnika Gabrovška «ugotavljanje», da dr. Stanovnik «tudi kot navaden rekrut nima več mesta v SLS».

doma v bajti s sinovim otročkom. Sin je bil zjutraj odšel na delo, stanka pa je nekaj kuhala na ognjišču, a detce je ležalo v zibki.

V starosti je nesrečni ženki opešal vid in sluh. Ko je tako brskala okrog ognjišča, se ji je razlila steklenica s pe-

trolejem. V tistem hipu je buhnil ogenj in se oprijel stankine obleke. Vsa v plamenih kakor živa bakja se je stanka takoj onesvestila, naka je požar zajel bajto, ki je zgorela do tal — s stanko in nedolžnim otročkom vred... Niti kosti niso našli v pepelu.

Pisane zgodbe iz naših krajev

— Zakopane žrtve Prpiča Ma lega. — Izginil v francoski reki — Obesil se je, ker ne mara žaliti Boga.

V osiješki pokrajini je senzacionalno delovalo priznanje razbojnikov Prpiča Malega in Ibrahima Krkiča, da sta izvršila vsa doslej nepojasnjena razbojstva in roparske umore, ki so se tekom zadnjih dveh let izvršili v okolici Siska in Karlovca. Zadnje 4 dni je komisija z eskorto vodila oba razbojnika po onih krajih, kjer so se zgodili zločini, in prizadeti so posebno Prpiča takoj spoznali. Dogajali so se mestoma burni prizori. Seljaki so hoteli z linčanjem sami soditi razbojnikoma, ki sta tamošnje kraje držala v neprestanem strahu.

Pod pritiskom ljudskega ogorčenja sta razbojnika morala priznati svoje grozote. Izpovedala sta, da sta v kratkem razdobju izvršila štiri roparske umore in da sta umorila orožniške narednika Srečka Uzelca. Nadalje sta izvršila en poskus roparskega umora in 12 ropov.

Po preiskavah v Šarkovačkih vinogradih, Vojnem križu in Gorah so orožniki dovedli oba razbojnika v Krajski Grabovac, kjer je bilo treba ugotoviti njuno najstrašnejše razbojniško početje. Tu sta Prpič Mali in njegov pajdaš zakopala 8 svojih žrtev. Dozvalo se je namreč, da je Prpič privabljal k sebi razne seljake in jih sleparil, da jim preskrbi potni list za Ameriko. Ko so seljaki prišli z denarjem k njemu, jih je po vrsti ubijal, oropal in zakopal. Posebno iz Like in Korduna je odšlo k Prpiču več ljudi z namenom, da dobijo ameriški potni list. Te nesrečne žrtve krivoloka se niso več vrnile domov in od nikoder ni sledu za njimi.

Razkrivanja teh in drugih zločinov dokazujejo, da je poslednji član Carugove tolpe bil še daleko bolj divjaški kakor njegov učitelj. Prava zver v človeški podobi. Orožništvo bo vodilo preiskavo še kake tri tedne, pri veliki razpravi pa bo sodelovalo okrog 60 so-krivcev in prič.

★ Pred dvema letoma sta se v Zagrebu poročila Josip in Slavica Hözl ter se podala v Francijo za službo. Po raznih začasnih nameščenjih v francoskih rudnikih se je Hözl s svojo ženko utaboril na malem otočju sredi reke

Rhone v bližini mesta Orange, kjer je dobil službo kot lovski paznik veleposelnika Lapargea.

Lani 13. novembra je Rhone močno narasla in poplavlila tamošnje pokrajine. Hözl je s čolnom prevažal žive iz Lardoissa na otoček. Proti večeru pa je izginil. Čoln so naslednje dni našli na drugi obali, za Hözлом pa ni bilo sledu. Gotovo je končal v valovih. Toda nihče ni bil priča njegove smrti in nikjer niso našli njegovega trupla.

Brez vsakih sredstev je žena še dva meseca ostala na otočju, nato pa se obrnila do veleposelnika Lapargea s prošnjo, da ji pokloni vsaj odškodnino. Priložila je vse dokumente, samo poročnega lista ni imela s seboj. Zato so vsa njena molodovanja ostala neuslišana. Niso ji mogli pomagati niti odvetniki niti naš konzulat v Marseilleu.

Te dni se je nesrečna mlada žena povrnila v Zagreb, si dobavila poročni list in se obrnila do naših oblasti, da ji pomorejo izvojevati odškodnino za možem, ki je na misteriozen način izginil v francoski reki.

★ V Murterju v Bosni se je obesil 55-letni Jakob Juraga. Razlog njegovega samomora je nenavaden. Ves dopoldan pred smrtjo je Jakob pisal poslovilna pisma, med njimi najdalše svojem sinu, ki služi vojaške v Novi Gradiški. Napisal pa je tudi oporočo, ki so jo pozneje našli v njegovih nedrih.

Tu navaja, da gre v smrt, ker se njegova žena in snaha vedno prepirata. Žena je jezična, a snaha ne popušta, on pa se je moral jeziti i preklinjati ter s tem žaliti Boga. Zdaj je končno sklenil, da ga radi ženske ne bo več žalil. Preklinja pa ženo in snaho, ako hoteli nositi črna oblačila in zalovati za njim. Najraje poravnata nekatere manjše dolgove, ki jih navaja ob zaključku oporoče...

Tudi samomor je nesrečni Jakob izvršil na originalen način. Vrv je navezal na kol, ki ga je bil zataknil med dva trama pod stropom, se dvignil na posteljo in se zamajal v zanjki, da je smrt bila hipna in vsaka rešitev izključena.

na zasluga pred vsem g. ravnatelju Sapliji, ki je kot iniciator in aranžer z njemu lastno spretnostjo vodil vse večer osebno do zaključka. Enako gre hvala tudi domačim damam, ki so sodelovale na predpripravi, zahvala pa tudi cenj. gostom, ki so s svojim velikim razumevanjem pripomogli blagom namenu prireditve. V nedeljo dopoldne je ljubljanski kvartet prijetno presenčil s promenadnim koncertom, kar je navdušilo letoviščarje do popolnosti. Umevno je, da je bilo slovo od dragih pevcev težko, splošno želja gostov pa je bila, da se take prireditve skoro zopet ponove. Upravi je k tej izredni pozornosti do gostov in k posrečeni ideji le čestitati.

Jutri na praznik

dne 26. maja ob 16:30

prvo kolo drž. nogometnega prvenstva.

Prvak ljubljanskega nogom. podsaveza

Ilirija — L. Hrv. Gradjanski S. K.

Tekma se vrši ob vsakem vremenu na igrišču ILIRIJE

Predtekma ob 15. uri. 5115-a

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 25. maja 1927; katoličani: Gregor; pravoslavni: 12. maja, Epifanije.

Jutri: Četrtek, 26. maja 1927; katoličani: Vnebohod; pravoslavni: 13. maja, Ilgorigije.

DANASJNE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama: »Mnogo hrupa za nič«. D.

Kino Matica: »Nočna liliija«.

PRIREDITVE NA PRAZNIK.

Kino Matica: »Nočna liliija«.

Film ZKD: »Čebelica Majak ob 9.30 in 11. v Matici.

Sport: Ilirija — Gradjanski ob 16.30 na igrišču Ilirije.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marijin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.

Jutri: Ramor, Miklošičeva cesta; Trunko, Mestni trg.

Solnce zaide danes ob 19.32, vzhaja jutri ob 4.21 in zaide ob 19.33.

Na praznik

dne 26. maja ob 3. uri popoldne

Javna telovadba

Ljubljanskega Sokola na letnem

telovadišču v Tivoliju.

Izpred sodišča

RAZPOSAJENCI.

Delavec Francelj v Ljubljani se je zameril nekaterim fantom; detek je namreč prejel ponos. Fantje so sklenili, da mu bodo nagajali, kjer mu bodo mogli. Ker niso mogli priti drugje, na svoj račun, so ga čakali, da je pospravil gospodarske pisarne tam nekje v južnem delu Ljubljane.

Ko je začel pospravljati pisarne, so jeli hoditi mimo okna in ga pozdravljati: »Francelj sebus! ali pa: »No, Francelj, bom pa se jaz malo pridal, da boš imel več pospravljajac. Pri tem je vsak krepko pljunil v pisarno. Francelj se je razjezil in klet, a vse ni nič pomagalo.

Tako tudi koncem aprila letos. Poredni fantje so pljuvali skozi okno, a Francelj se je jezil. Ko mu je pa bilo dovolj, je zgrabil palico in letel na ulico ter jih prepočil. Vsi so zleteli, a pogumni Tonček je obstal in počakal, da ga je Francelj dohitel. Ko ga je hotel udariti, sta vlogi zamenjala. Tonček je Francetu palico izvil iz rok in ga namlatil.

Ker se je pa Francelju poznala na hrbtni črna lisa, jo je nesel kazat zdravniku, in zdaj je Tonček vlekli krajši konec; obojen je na 24 ur zapora.

Krošnjar Tone.

Sodnik: Tone, 100 Din bo treba plačati globe!

Tone: Če sem pa nedolžen!

— Menda tako kot vaš krošnjarski koš. Ko vas je poklicala gostilničarka Tina v Šiški in vas prosila, da ji vrnete izposojeni štefan, ste postali zelo nasilni.

— Saj je zaslužila baba, če sem pa na štefan pozabil.

— Čeprav ste pozabili, a vrtni bi ga bili morali! Pa ste postali v gostilni kar divji. Jeli ste gostilničarko zmerjati, jo udarili parkrat po glavi in ji vrgli v nogo stol in...

— Ne vem, če sem napravil toliko grehov naenkrat.

— Zakaj ste me prekinili; saj toliko časa počakajte, da dokončam! Torej, ko ste tako rogovillili, ste Tinci pri udarcu poškodovali uhan in stol je postal invalid v vaših rokah!

— I, eno nogo sem mu odbil, saj ga ni bolelo!

— A bolelo je oštriko, ko je videla, da ste ji pokvarili stol. Zaenkrat naj bo tako nizka globa, ker ste bili pijani.

— O, tisto pa, vse sem na dvoje videl, še krčmarico; čudno, da sem pravo zadel. Kazen bom pa že plačal!

Tragedije malih otrok

Zagonezna smrt malega fanta. — Smrt otroka v škafo vode. Stanka in dete zgorela v bajti.

V bolnici v Velikem Bečkereku je umrl enoletni fantek Mihajlo Petrik. Mati, ki ga je prejšnji dan v kritičnem stanju prinesla v bolnico, je takole opisala historijat njegove zagonezne obolenosti.

Pred tednom je bil otrok cepljen zoper kozo. Čez par dni je dobil hudo mrzlico, kakor je to običajno, in mati ga je iz previdnosti nesla k zdravniku, ki je izjavil, da stanje ni resno. Mati se s tem ni pomirila in je šla k drugemu zdravniku, kjer je dobila isto izjavo. V velikih skrbih se je z otrokom podala še k dr. Aleksandru Goču, ki je otroka pregledal in dejal, da je stanje resno, ker ima otrok difterijo. Preiskal je otroku grlo, nos pa zamašil z nekako cevjo in naročil materi, naj pride naslednji dan zopet v ordinacijo. Ko pa je mati otroka prinesla domov, se je stanje še poslabšalo. Nesla ga je torej hitro še k dr. Ivkoviču, ki je odredil takojšnji prenos v bolnico, kjer je de te drugo jutro umrl.

V bolnici se ni dal ugotoviti vzrok smrti in je ravnatelj bolnice zadevo prijavil državnemu pravdnstvu, ki je odredilo obdukcijo otrokovega trupla. Izvršil jo je kirurg dr. Kamenkovič, ki je dokazal, da otrok ni imel difterije, nego lahko vnetje pljuč, kar ni moglo povzročiti smrti. Povzročila jo je infekcija v grlu, kjer se je pojavil tvor in se pričel gnajiti, da je gnoj prihajal skozi nos ter otroka dušil.

Se vedno ni dognano, ali je tvor povzročil dr. Goč. Zaslišuje ga državni pravdnik, a medtem je šef tamošnje bakteriološke stanice dr. Dimitrijevič začel raziskovati otrokovo kri, otrokovo grlo pa je bilo odposlano na ogled

bakteriološkemu zavodu v Beogradu. Ves Bečkerek je razburjen radi zagonezne otrokove smrti in z napetim interesom pričakuje rezultate preiskave.

Železniški uradnik Keretič v Varžadinu se je te dni po službenih opravkih odpravil z jutranjim vlakom v Zagreb. Njegova žena se je podala na trg, da nakupi potrebne stvari. Svojo hčerko, staro 14 mesecev, je pustila doma pod nadzorstvom služkinje. Dekletce, ki je pred meseci shodilo, je odkoracalo iz kuhinje na dvorišče, kakor sleherni dan. Služkinja se ni zmenila za to, ker je imela dovolj opravka pri pospravljanju.

Nesreča pa je hotela, da je deklece prišlo pred škafo, ki je stal tam na dvorišču. Prijelo je za uhlje, se nagnilo, izgubilo ravnotežje in v glavo vrinilo v vodo. Nikogar ni bilo blizu — in tako se je deklece utopilo kakor golobček...

Ko je mati prišla s trga domov in našla hčerko mrtvo, jo je prevzela tolika tuga, da je domala še ona končala življenje. In ko je zvečer očka prišel z vlakom, je onemel od bolesti, tako ga je prevzela tragična smrt edinega otroka.

Se tretji slučaj pa se je zgodil nedavno v vasi Krjeginu blizu Varžadina. Tam je neko dveletno deklece pri pranju perila padlo v čeber z vročim lugom. Četudi so jo takoj oteli, je naslednji dan podlegla strašnim mukam, ker ji je vreli lug ožgal skoro pol telesa.

V selu Sovici v Hercegovini se je te dni zgodila strašna nesreča. Stana Kujanovič, 78letna stanka, je bila sama

Frank Heller: 28

Novi Napoleon

Roman.

— Gospod Bernadotte! — sem dejal. — Zelo me veseli, da ste v sorodu z mojim ljubljenskim kraljevskim domom. Kar se tega tiče, ste tudi primerno visoki. Ali bi mi hoteli storiti kot Švedu uslugo? Zavzemite se za naju pri svojem gospodarju. V hotelu Napoleona Bonaparte gostom sicer niso dali ključa od vrat, pa tudi privezovali jih niso v sobah. Zdi se mi, da bi bili lahko tudi vi napram gostom vsaj toliko svobodomiselnosti.

Visoki mož je pogledal vprašujoče svojega prijatelja, ki je stal ves zamišljen ob strani. Uganil sem, da razmišlja o srečnem tekmeu in akviziciji, ki jo je dobil oni drugi pri madame Delatour. Mimogrede je prikimal in kmalu mi je sorodnik mojega kraljevskega doma razvezal roke. Predno je pa začel Bernadotte razvezavati roke mr. Graham je pripomnil:

— Okrog paviljona hodj straža — vsak polzku nasilja bo usoden.

Mr Graham je molčal. Bernadotte je pripomnil:

— Razvežem vam roke, ako mi daste častno besedo, da ne boste skušali pobegniti. Ker ste tuje, sprejemem vašo častno besedo. Ali mi jo daste?

Mr. Grahamu so se zaiskrile oči. Nekaj časa je premišljeval, potem pa odgovoril:

— All right. Dam vam častno besedo za štiriindvajset ur.

— Za štiriindvajset ur?

— Da.

— A potem?

— Potem se zopet pogovoriva.

Sorodnik Karla XIV. Ivana je vprašujoče pogledal svojega predstojnika, ki je zopet malomarno prikimal. Kmalu se je nudila mr. Grahamu prilika, da pretegne svoje orjaške ude. Najin novi gostitelj se je zdrnil iz zamišljenosti.

— Madame Delatour se je nastanila v hotelu istočasno z vami?

— Da.

— Kako to?

— Potovala sva skupaj v letalu.

— V istem letalu? Kaj se je zgodilo z letalom?

— Bonapartovi služabniki so ga oropali.

— Šalite se!

— Ne.

— Madonno! Kaj ima Bonaparte letalo?

— Mislim, da ima celo dve.

— Dve letali! — je zakričal moj gostitelj srdito. — Kaj pa hoče on z njima? Kaj more z njima početi?

— Hoče ju porabiti za prevoz gostov v hotel, — sem pripomnil ponižno.

Srdito me je pogledal.

— Zakaj pa ne, da bi bombardiral iz njih druge hotele?

Čutil sem, kako me je spreletel mraz po hrbtu. Bivanje v teh med seboj se borečih korziških hotelih je bila zelo dvomljiva zabava.

Naš gostitelj je dolgo molčal. Slednjič je zagodrnjal:

— Tu je nekaj, česar ne razumem. Bernadotte, in to je, kam je izginil historični pisatelj. Zdi se mi, da je bližajo važni dogodki. In historični pisatelj ne prispe v hipu, ko ga najbolj potrebujemo. Zla slutnja me je obšla.

— Gospod. — sem dejal. — po pravici rečeno nimam povoda povedati vam več kakor izsilite iz mene. Ako mi pa obljubite, da dobiva s prijateljem takoj isti, storim tudi to.

— Vest! Kakšne vesti mi obetate? Jestu dobite. toda samo proti plačilu.

— Saj se mi je zdelo. Toda povejte mi: Je-li nameraval zgodovinar, o ka-

terem govorite, opisati vaš boj z Bonapartom?

— Da moj in moje rodbine boj z uzurpatorjem. — je odgovoril. — Da, to je bila naloga, ki ga je čakala.

— Je-li bil izključno zgodovinar?

— Ne, sodeč po njegovih oglaših je pisal o vsem, kar si je kdo želel. Zdi se mi, da je bil zelo naobrazen mož.

— Saj sem si mislil! Vi ste torej pisali po Quilinchiniji, da bi napisal zgodovino Korzike. Opozoriti vas moram na neko neprijetno zadevo. Zgodovina Korzike bo napisana v duhu, ki vam ne bo nič kaj po volji. Pobarvana bo namreč bonapartistično. Quilinchini je potoval z istim letalom kakor madame Delatour in jaz. Zdaj je zopet v Napoleonovem hotelu.

Moj gostitelj je divje zarjul, zgrabil Bernadotta za roko in ga potegnil za seboj iz sobe.

Sele tisti hip sem se nečesa spomnil. Quilinchini mi je povedal ime svojega odjemalca, mojega gostitelja.

— Kako se je imenoval?

— Pozzo di Borgo.

Ali sem bil zaprt pri svojem prijatelju, ujetem majorju?

Je-li bil moj prijatelj, ujeti major, krokodil, ki se je pritoževal nad do-

zdevno kruto usodo, katero je sam povzročil drugim?

Zdelo se je tako. Toda kaj so pomenile potem besede, načekane na zadnji strani njegovega pisma: »Pridite! To ni sleparija z dedščino.« Ali je bila to samo mistifikacija? Ali pa je tičala za to zadevo neka tajna?

Razmišljal sem dolgo, ne da bi prišel do kakega zaključka. Naenkrat so me zdrimili iz zamišljenja, toda ne tako prijetno, kakor sem mislil. Prinesli so obed.

To ni bil jedilni list hotela Napoleona Velikega. Makaroni so bili umazani, meso trdo, namesto kompota pa samo jabolko. Mr. Graham je spraval to neokusno robo med preklinjanjem in zabavljanjem pod streho.

— Kakšna je bila hrana v onem prvem bivlišču?

— Hrana! Postarvi, vam pravim! In koštrunček, pečen tako imenitno, da bi kar prste obilal!

— Kaj je vam prišlo na misel, da ste pobegnili iz tako imenitnega hotela? Čim bolj premišljujem o tem, tem manj vas razumem.

Nisem hotel znova načeti te debate. Popoldne je minilo med drugimi debatami, tihočimi se Lavertissa. Kako se je zgodilo, da ga je zadela ista usoda kakor naju?

Zmagovalec v borbi z elementarnimi silami

Nove podrobnosti o Lindberghovem poletu. — Pred startom v Ameriki. — Po prihodu v Le Bourget.

Pred startom.

Podrobnosti o Lindberghovi zmagi nad morskimi prostanstvom so se razširile po vsem svetu takoj, ko je letalec dosegel letališče Le Bourget. V splošnem entuziazmu je pa svetovna javnost prezrla podrobnosti njegovega starta v Ameriki. Ko se Lindberghovo letalo prvi hip ni moglo dvigniti, so vsi gledalci mislili, da drvi letalec v vratolonomo pustolovščino, ki presega njegove moči. Zvečer pred odletom je bil Lindbergh v kinu, na kar je šel spat. Predno je legel, je naročil, naj ga zbude jutraj ob četrta na tri. Nihče ni vedel, da se resno pripravlja na polet. Po Newyoriku se je pa takoj raznesla vest, da namerava letalec proti navdavi vstati zelo zgodaj in že zarana se je zbralo na letališču več sto gledalcev. Ker je v četrtek zvečer nad atlantsko obalo deževalo in ker je napovedal Byrd svoj start v soboto, ni hotel nihče verjeti, da bo Lindbergh res startal. Ko je preizkušal motor, so vsi mislili, da gre za običajni trening. Še le, ko je odredil, naj naloži bencina in olja, je bilo jasno, da se bliža odločilni trenutek. Po Newyoriku se je bliskoma raznesla vest o bližajočem se startu. Tisoči radovednežev so se napotili na letališče, vendar so pa mnogi prišli prepozno. Zadnje Lindberghove besede pred startom so bile: »Ne bojte se zame! Ne dvomim, da bom jutri v Parizu!« Na letališču, kamor se je Lindbergh pripeljal v avtomobil ob 7.40, so že čakali njegovi tekmeči Byrd, Acosta, Noville, Chamberlain in Berthaud.

Segli so Lindberghu v roke in poznalo se jim je, da so nekoliko nervozni. Letalca so obkolili fotografi in novinarji, za katerimi je stala množica radovednežev. Ta čas je zabrel propeler Lindberghovega letala. Letalo se je pod težo bencina in olja težko zamajalo in omahnilo nazaj. Se le po drugem poskusu se je polagoma dvignilo od zemlje in ubralo pot proti zapadu.

Lindbergh v Parizu.

Pariz že od nedelje slavi junaka dneva Charlesa Lindbergha. V nedeljo opoldne se je zbrala ogromna množica občinstva pred poslopjem ameriškega poslanstva v Avenue Jena. Toda se le ob 14. se je Lindbergh zdramil iz trdnega spanja in njegova prva prošnja ameriškega poslaniku, ki je stal v sobi, je bila, naj mu prinese jesti.

V družbi poslanika je Lindbergh prvič po odletu iz Neworka obedoval. Nato se je zbrala v čakalnici cela vrsta odličnih predstavnikov, ki so prišli zmagovitemu letalcu izraziti svoje občudovanje in priznanje. Seinskji prefekt je čakal že poldrugo uro. Navzoč je bil tudi francoski poslanik v Washingtonu Paul Claudel, ki se mudi ta čas v Parizu. Tudi g. Ortheig je čakal, da se seznanji z možem, ki dobi njegovo nagrado. Predsednik mestnega občinskega sveta Godein, šef Briandovega kabineta, zastopnik prezidenta Doumerguea in mnogi drugi odlični predstavniki francoske javnosti so pozdravili letalca z navdušenimi klici: »Vive!« V čakalnici je bilo zbranih nad 200 novinarjev.

Lindbergh govori z materjo.

Lindbergh je izjavil, da je prva njegova želja izraziti materji svojo radost. Posrečilo se je dobiti radiotelefonsko zvezo preko Londona in Newyorka z Detroitom tako, da je Lindbergh lahko spregovoril nekaj besed s svojo materjo. Besede Lindberghove matere so se v Parizu zelo dobro slišale. Srečna mati je opetovano izjavila po radiju: »Zelo sem srečna in upam, da se kmalu vrneš!«

Letalčevi vtisi.

Novinarji so vprašali Lindbergha, kdaj je bil med poletom v največji nevarnosti. Letalec je odgovoril:

— Najbolj sem se bal takrat, ko sem pristal. Ko sem videl nepregledno množico občinstva, ki je drvelo po letališču in ki v navdušenju ne pozna nobenih meja, se me je polotil velik strah.

Henry Ford:

Kdo vlada v gledališčih

Ze dolgo je gledališče glavno sredstvo, s katerim se vpliva na okus in javno mnenje. Gledališče je neumorni zaveznik, ki pomaga dan na dan razširjati vsa različna mnenja, ki jih za kulisa stojijo možje izkušajo vsiljati človeštvu. Ni slučaj, da Ruske, kjer je treba marširski, podpirajo boljševiski v svojem duhu upravljano gledališče; vedo pač, da je vpliv gledališča na javno mnenje prav tako močan in globok, kakor vpliv novin.

Da stoji gledališče pod judovskim vplivom, je splošno znano. Zadušljiva orientalska atmosfera je vdrla vanje. Ne le prava gledališča, nego tudi kina — katerih aparat je pet največja industrija — so popolnoma pojedeni. A česar koli se loti jud, takoj postane nenraven problem.

Večer za večerom je na milijone ljudi podvrženo judovskemu pojmovanju življenja, ljubezni in dela. Gledališče ni judovsko le v vodstvu, nego tudi v literarni snovi in v uprizorjanju. Zmerom več iger prihaja na oder, ki so jim avtorji, režiserji in igralci judje. Te igre niso umotvori in so brez trajnosti. Naravno: judovsko zanimanje za gledališče ne izhaja iz umetniških stremeljav, nego je čisto finančno in rasne vrste: nepudovom izvajalci denar iz žepov in gledalec po okusu in mišljenju pojdi, je judovski namen.

Duševnost teh iger je umerjena za 13—18 letne gledalce. Vse ukrojuje za duše in srca raznačajnežev, ki se dajo najlažje speljati po raziskanih stikih. Tragedija se smatra za čisto predstavljanje močnih značajev, je izven

Lindbergh o Nungesserju in Coliju.

Ne da bi mnogo govoril o svojem poletu, je začel Lindbergh govoriti o Nungesserju in Coliju. Po njegovem prepričanju sta francoska letalca padla v ocean kmalu potem, ko sta zapustila Irsko. Lindbergh meni, da sta se dvignila v sfero debele toče, kajti tiste dni je padlo v oceanu mnogo toče. Ker je bil njun aeroplan preobremenjen, se nisa mogla izogniti nevarnosti. Tudi Lindbergh je bil izpostavljen slinčnemu nevarju, toda njegov aeroplan je bil lažji in zato se je hitro dvignil nad oblake. Često je letel samo šest metrov nad morskno gladino, potem pa se je zopet dvignil v višino treh milj. Nungesser in Coli se nista mogla neovirano gibati v zraku in zato sta najbrž podlegla slabemu vremenu.

Zasluzeno odlikovanje.

Po kratkem pogovoru je bil Lindbergh predstavljen vsem odličnim gostom. Najinljivejši trenutek je bil, ko je pristopil k letalcu predsednik Zveze francoskih vojnišlepecev Scapiny, da mu izroči šopek rdečih rož. Lindbergh je šopek objel in se razjokal. Ob 16. je policijski ravnatelj odredil na splošno željo kratek obhod po mestu. Toda Lindbergh ni mogel zapustiti ameriškega poslanstva, niti pokazati se navdušenim množicam na balkonu, pred katerim se je kar trlo njegovih čestitelcev.

Šef francoskega letalstva general Giraud je izjavil ameriškega poslaniku, da priredi parlamentarna skupina v prihodnjih dneh na čast Lindberghu uradno recepcijo. Letalcu je izjavil, da mu bo prezident republike osebo pripel na junaška prsa križec častne legije in sicer na kraju, kjer sta startala nesrečna letalca Nungesser in Coli. Briand je v nedeljo zvečer sporočil ameriškega poslaniku, da je bila na poslopju zunanjega ministrstva izobesena ameriška zastava. To je prvič v francoski zgodovini, da vihra na poslopju zunanjega ministrstva ameriška zastava v znak proslave sportskega rekorda.

Novinarjem je Lindbergh izjavil, da je absolvirao polet točno po programu in brez najmanjše nezdgo. Preletel je prej, predno je sam pričakoval. Med Novo Fundlandijo in Irsko ni opazil nobenega parnika. Nad oceanom je letel v višini 1500 metrov. Na spanje sploh ni mislil, ker je imel preveč opraviti z motorjem. Žal mu je bilo, da ni mogel nadaljevati poleta, kajti bencina je imel še toliko, da bi lahko preletel nadaljnjih tisoč milj. V Ameriko se namerava vrniti kmalu, vendar pa še ne ve, ali po isti poti, kakor je prišel v Evropo, ali pa s parnikom.

V nedeljo popoldne je preletel iz Croydona na letališče v Le Bourget znani angleški letalec Allan Cobham, da osebo čestita Lindberghu. Lindbergh je preletel nad oceanom 6000 km in absolvirao po Le Bourgetu v 33½ ure, torej s hitrostjo 197 km na uro. S tem je dobil Orteizovo nagrado za prelet oceana in prekosil rekord na razdaljo francoskih letalcev Costa in Rignota, ki je znašal 5396 km.

Lindberghova pisava in značaj.

Urednik pariškega »Excelsiora« je naprosil znamenitega grafologa Charlesa D'Avrona, naj bi skušal na podlagi Lindberghovega podpisa ugotoviti, kakšen je letalec značaj. Pred vsem, je odgovoril grafolog, moramo upoštevati, da že iz samega podpisa ni mogoče natančno spoznati letalčev značaj. Lindbergh se je podpisal v izrednih okolištinah; bil je utrujen, nervozen, navdušen po kraljevskem sprejemu. Vse to je vplivalo v precejšnji meri na normalno njegovo pisavo. Če vpoštevamo vse to, zbudi zanimanje najprej oglati značaj pisave, ki znači trdnost in koncepciji in izvršitvi vsakega načrta.

Druga značilnost pisave je neke vrste »polnost«, »rejenost«, kar pomeni, da je pilot soliden, uravnotežen in zdrav. Gornje zanjke črke so dolge, znak izrazitega idealizma, pisava pa je drugače neenaka, kar znači veliko dojemljivost.

Pisava je nadalje »vezana«, kar pomeni logiko in doslednost duha. Njegova poševna pisava je znak občutljivosti in rahločutnosti, katere bi se človek skoraj ne nadejal pri toliki energiji. Končno značilno pike visoko nad črko, da je Lindbergh idealist in morda se celo mistik. Iz podpisa morem razvideti, da je pisec vsestransko izobražen in kultiviran. Sploh vse dokazuje njegovo nadpovprečnost. Kar me je pa najbolj zadivilo, je velika senzibiliteta, združena z ostrim intelektom.

Pomen poleta.

Amerika, Evropa in sploh ves kulturni svet se klanja v globokem občudovanju pred triumfom železne volje, nadčloveškega poguma in energije mladega ameriškega letalca, ki je popolnoma sam preletel Atlantski ocean. 21. maj 1927 je zgodovinski dan, na katerega ni ponosna le povestnica svetovne aviatike, marveč tudi vse človeštvo. V sistematič. boju človeškega duha z elementarnimi silami pomeni ta dan važen mejnik, pomeni dogodek, ki je vrnil vsem malodušnim vero v večno junštvo, v novo junštvo novih ljudi. Velike sence slavnih vojskovodij in osvajevalcev sveta iz davne minulosti se umikajo in izgubljajo pred novimi junaki, ki v simbolični višini nad drugimi ljudmi hladnokrvno izvajajo usodo in smrt s svojo moralno silo in fizično vztrajnostjo, še bolj pa s slepim orodjem moderne dobe — strojem. Junaški Nungesser, vedno smehljajoči se Coli, mladostni Mounayres, elegantni Saint Roman, nesrečna Petit in Davis, — koliko jih je bilo, ki se niso bali nastaviti svoja hrabra prsa nevidni rok usode? Koliko jih je že podleglo v borbi z elementarnimi silami. Človeštvo je stalo ob njihovih grobovih nemo in mnogi so postali malodušni.

V hipu, ko je ves kulturni svet s strahom pričakoval novih vesti o neznani usodi francoskih letalcev Nungesserja in Colija, je pripravil na drugi strani oceana mladi pilot svoj aeroplan. Stisnil je roke svojim tovarišem, ki niso bili tako pogumni, kakor on, in sam je nastopil dolgo, naporno in nevarno pot v službi napredka. Njegovi tekmeči Chamberlain, Acost, Byrd in Noville niso verjeli ob slovesu s Charlesom, da ga bodo še kdaj videli. Tudi Lindbergh sam ni vedel, kaj ga čaka. Toda hotel je zmagati in zato je neustrašno nastopil pot čez ocean. Zgodovina letalstva še ne pozna tako drznega poskusa in tako silne zmage. Lindberghova predhodnika, ki sta srečno preletela severni del Atlantskega oceana, sta samo dva: Alcock in Brown. Toda ta dva sta zapustila kopno na Novi zemlji in pristala na Irskem po 16urnem poletu. Lindbergh je bil v zraku nepretrgoma nad 33 ur. Njegov uspeh pomeni iz sportnega vidika nov svetovni rekord poleta na daljavo brez presledka. Lindbergh je priboril moderni aviatiki neprecenljivo zmago. Zato je razumljivo, da je sprejel ves kulturni svet njegov polet s triumfom. Mladi letalec je približal brezgove obeh kontinentov na 33½ ure zračne poti in odprl človeškemu geniju nova pota. Moderni aviatiki se odpira s tem poletom široko polje razmaha in novih senzacionalnih uspehov.

Jutri na praznik

dne 26. maja ob 16.30

prvo kolo drž. nogometnega prvenstva.

Prvak ljubljanskega nogom. podsveza

ILIRIJA I. Hrv. Gradjanski S. K.

Tekma se vrši ob vsakem vremenu na igrišču ILIRIJE

Predtekma ob 15. uri. 6115-a

Izpremembe v sodni službi

Za stalnega uradnika pri dež. sodišču v Ljubljani je imenovan avskantant dr. Franc Mohar. V področju viš. dež. sodišča v Ljubljani so imenovani: za vodje zemljiške knjige pri okrožnem sodišču v Novem mestu višji pisarniški oficijal Teodor Tofant, pri okrož. sodišču v Celju kancelist pri okr. sodišču v Mokronogu Bernard Mikuletič; za višje pisarniške oficijale pri dež. sodišču v Ljubljani pisarniška oficijala Fran Petrovič in Drago Frank, pri okrož. sodišču v Mariboru kancelist Pavel Kleber, pri okr. sodišču v Slov. Bistrici pis. oficijal okrož. sodišča v Mariboru Franc Ferencak, pri okr. sodišču v Murski Soboti Ivan Rupnik, pri dež. sodišču v Ljubljani oficijal Erno Pohar, pri okr. sodišču v Mokronogu oficijal okr. sodišča v Brežicah Miloš Lebič, pri okr. sodišču v Kamniku oficijal okr. sodišča pri St. Lenartu Stanko Kronabethvogel, pri okr. sodišču v Marenbergu oficijal Jakob Kandrič, pri okr. sodišču v Ribnici oficijal Franc Scheiger, pri okr. sodišču na Vranskem oficijal okr. sodišča v Mariboru Anton Lindtner, pri okr. sodišču v Radovljici oficijal Antonija Fister, pri okr. sodišču v Dolni Lendavi pis. pomočnik Josip Geder, pri okr. sodišču v Murski Soboti pis. pomočnik Rudolf Lah, pri okr. sodišču v Črnomlju žandarmerijski narednik II. razreda Franc Poljanec, pri okr. sodišču v Gor. Radgoni žendar. narednik II. razreda Franc Riger, pri okr. sodišču v Kozjem žendar. narednik II. razreda Ludvik Fras, pri okr. sodišču v Kostanjevici žendar. narednik II. razreda Andrej Zebre, pri okr. sodišču v Kranjski gori žend. narednik II. razreda Josip Hönigmann; — za področje viš. dež. sodišča v Ljubljani brez stalnega službenega mesta oficijala pri dež. sodišču v Ljubljani Drago Grabnar in Josip Miklič ter art. narednik - vodnik Anton Čmer. Za sodnopsarskega pripravnika pisarniški pomočnik pri dež. sodišču v Ljubljani Franc Miklavčič.

Premeščeni so viš. pisarniška oficijala Franc Grafenauer od okr. sodišča na Vranskem k okr. sodišču v Laško in Ivan Hummer od okr. sodišča v Murski Soboti k okr. sodišču v Maribor. Dalje kancelist Fran Morelj od okr. sodišča v Kostanjevici k okr. sodišču v Novo mesto, Josip Medved od okr. sodišča v Ribnici k okr. sodišču v Kočevju, Janko Mišica od okr. sodišča v Črnomlju k okrožnemu sodišču v Novo mesto, Ivan Drame od okr. sodišča v Kozjem k okr. sodišču v Maribor, Fortunat Stanovšek od okr. sodišča v Gornjem gradu k okr. sodišču v Laško, Mihael Martin Pinterič od okr. sodišča v Radovljici k dež. sodišču v Ljubljani, Julko Marčič od okr. sodišča v Prevaljah k dež. sodišču v Ljubljani, Maks Pavliček od okr. sodišča v Laškem k okr. sodišču v Radeče, Alojzij Kralj od okr. sodišča v Kamniku k okr. sodišču v Litijo in Fran Pernavt od okr. sodišča v Marenbergu k okr. sodišču v Maribor. — Vpokojen je kancelist pri okr. sodišču v Slov. Bistrici Pavel Satler.

Sokol

Razvitje društvenega prapora Sokola I. v Ljubljani

Sokol I. obstoji že 20 let, razvil je tekom svojega obstoja mnogo dela in ga treba prišteti po številnosti članstva in po doseženih uspehih njegovega vsestranskega prosvetnega, npravnega in fizičnega dela med prva društva v naši državi. To društvo pa še nima svojega društvenega prapora, ki naj je zunanji simbol vodilnih sokolskih načel, pobudi barij mladim, zadostneje in znak lepih spominov starim Sokolom.

Skupina sokolskih bratov in sester, ožjih društvenih prijateljev pokloni krassen, po načrtu br. Omahna v ateljeju g. Neškudle izdelali prapor Sokolu I., ki ga društvo na slavnosten način razvije binkoštni ponedeljek 6. junija ob priliki društvene javne telovadbe ob 16. uri popoldne na Taboru.

Ker moramo letos štedljivo postopati z delovno energijo z ozirom na bližnji pokrajinski zlet in otvoritev Tabora za široko sokolsko javnost v Vidovih dneh, se je odbor odločil za skromno, toda intimno društveno proslavo ob priliki razvija prapora.

Zato bratsko vabimo vsa ljubljanska sokolska društva, ki se štejejo med naše prijatelje, da prisostvujejo tej slavnosti. Vabimo vsa bratska društva ljubljanske okolice, da nas počaste s svojim obiskom. Vabimo vse Sokole od daljnih društev. Pridite, Vaša navzočnost nas znova podžge in nam vlije duha neuklonljive volje za delo v prid naši mladini, za naše ljudstvo in za vse lepe domovinske ideale.

Zdravo!

Za odbor:

Jože Tratar, tajnik.

dr. P. Pestotnik, starosta.

Šola slovanskega Sokolstva

V nedeljo popoldne je bila otvorjena v Tyrševem domu v Pragi šola slovanskega Sokolstva, ki se je udeležujoji poleg češko-slovanskih tudi jugoslovanski, poljski, ruski, lužiško-srbski in beloruski Sokoli. Predstavniki slovanskega Sokolstva je pozdravil starosta COS dr. Scheiner, na kar je sledilo predavanje o slovanski ideji in Sokolstvu. V imenu JSS je pozdravil zbrane sokolske prvoboritelje starosta E. Gangl. Šola bo trajala do nedelje. Na sporedu je sedem predavanj in sicer o slovanski ideji in Sokolstvu, o sokolski ideji, o zgodovini Sokolstva, o organizaciji telesne vzgoje, sredstvih telesne vzgoje, prosvetnem delovanju in organizaciji uprave.

V ponedeljek je bil drugi dan šole. Zborovanje je vodil starosta JSS Gangl. O sokolski ideji je predaval starosta COS dr. Scheiner, na kar je E. Gangl v svojem govoru naglašal, da v idejem pogledu med jugoslovanskim in češkoslovanskim Sokolstvom ni nobene razlike. Po predavanju so si udeleženci ogledali sokolski muzej.

Prednosti

davno preizkušene

MAGGI -jeve ZABELE

1. Prijetnost, z njo doseženega okusa.
2. Izdatnost, ker največja moč zabele, radi tega
3. Cenenost.
4. Neomejena trpeznost, tudi ako je steklenica odprta.

Pazite pri nakupu na ime „MAGGI“ na rumeno-rdeči etiketi.

— V. Pokrajinski zlet JSS in otvoritev sokolskega Tabora. Rediteljski zbor. Za ta pokrajinski zlet se v smislu sklepa zletnega in slavnostnega odbora ustanovi posebni rediteljski zbor, kojega naloga bo skrbeti in truditi se, da se vse prireditve ob zletnih dneh izvrše v vsakem oziru kar najlepše in v polnem redu. Rediteljski zbor se sestavi iz članstva bratskih sokolskih društev Ljubljane in okolice. Tozadnevni pozivi se razpošljejo bratskim društvom te dni. Bratsko članstvo omenjenih društev pozivamo žes danes, da se dobrohotno vabilu odzovejo in vstopijo v rediteljski zbor, zlasti oni člani, ki so v reditelstvu že poslovali. Zdravo.

— Sokol I. — majniška deklaracija. Vabimo na spominsko proslavo majniške deklaracije, ki se vrši v soboto 28. tm. ob 20. uri na Taboru (vhod od severne strani). V to svrhu sklicujemo članski sestanek v pričakovanju polnoštevilnega poseta. Ob tej priliki vzbudi spomine na važne politične dogodke društveni starosta dr. Pestotnik. — Odbor Sokola I.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča

Drama.
Začetek ob 20. uri zvečer.
Sreda, 25. maja. Mnogo hrupa za nič. Red D. Četrtek, 26. maja ob 13. pop. Triglavska bajka. Mladinska predstava po enotnih cenah.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Torek, 24. maja. Ob 20. uri: »Igra v gradu«. Ab. C. Premijera.
Sreda, 25. maja. Ob 20. uri: »Rigoletto«. Ab. B. Kuponi. Navadne operne cene.
Četrtek, 26. maja. Ob 20. uri: »Pri belem konjčku«. Kuponi.

Mariborsko gledališče

Preko Pasijona velikonočnih dni je prišla na oder Jarnova Logarjeva Krista, ki radi svoje melodioznosti mariborskemu občinstvu od predstave do predstave bolj ugaja. Predvsem je gdč. Lubejeva prav rojena Logarjeva Krista, le da ne zna vzbuditi pri publiki pravega sočutja, kakor ga je dosegla gdč. Kraljeva v Nikodemijevi Učiteljici, kar je treba tem bolj naglasiti, ker vzbuja Nikodemijeva komedija več psihološko in logično nemogočih prizorov. Gdč. Kraljeva pa je znala vendarle pritegniti občinstvo v taki meri, kakor se to že ni zgodilo v Mariboru več let. Manj se je posrečilo Langerjeva Periferija s 15 slikami, čeravno je g. Zeleznik odlično obvladal svojo ulogo; prav radovedni smo na uspeh, ko bo v prihodnjih dneh gostovala v tej igri ga. Nablocka iz Ljubljane.

Sploh imamo v prihodnjih tednih pričakovati še več odličnih stvari: G. Mitrovič obhaja z opero Rigoletto svojo 25letnico, nato nas pa obiščejo Reinhardtovi za tri večere. Žal je ponehal obisk našega gledališča, kar je poleg zmanjšanih subvencij spravilo v nevarnost našo opero. Gledališka uprava je razpisala v namenu, da spozna želje in finančne moči mariborske publike že sedaj operni abonma za prihodnjo sezono, a prijave so dosegle komaj četrtino potrebnega števila. Sledile so zato neke odpovedi, ki so bile iz umetniškega stališča morda potrebne, a jih je iz socialnih ozirov seveda obžalovati. Vpraša pa se, če je s tem naš gledališki problem rešen, ali ne bomo morda čez eno leto na tem kakor smo danes. Najti je treba povsem novo formulo, da obvarujemo naše gledališče novih pretresljajev in mu najdemo trdno in trajno podlago. Dr. P. St.

— Mednarodni kongres zobotehnikov in dentistov. Od 4. do 7. junija se bo vršil v Pragi V. mednarodni kongres zobotehnikov in dentistov, združen z veliko dettalno razstavo, ki pokaže najnoveše uspehe na polju zobotehnike. Kongresa se udeležijo zobotehniki iz Francije, Italije, Jugoslavije, Nemčije, Poljske, Avstrije, Rumunije, Švedske, Angije, Belgije, Madžarske in Norveške. Med drugim bo kongres razpravljaj tudi o ustanovitvi evropskega saveza zobotehnikov in dentistov.

— Jugoslovanski učitelji v Brnu. V nedeljo popoldne je prispela skupina učiteljev jugoslovanskih šol in zavodov za gluho-nemle in slepo deca v Brno. Na kolodvoru so sprejeli goste zastopniki raznih korporacij. V ponedeljek so si naši učitelji ogledali gluho-nemle v Črni poljih in materinsko šolo slepcev v Pisarkah. Danes so se odpeljali v Pardubice, od koder odpotujejo v Hradec Kralovi in v Prago.

Prizanašajte planinski floril

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 25. maja 1927.

— **Izjava.** V tiskovnopravnih zadevah Pr. IX 97—26, 79—26, 80—26, 87—26, 84—26, g. Jelačina ml. zoper naš list, izjavljamo, da so tam objavljeni očitki bili zgolj politične narave brez namena osebne klevete, in objavljeni kot politična kritika. V kolikor so je tožitelj čutil ž njimi žaljenega, jih obžalujemo in lojalno preključujemo.

— **Aktualnosti iz prometnega ministrstva.** V smislu nove uredbe o organizaciji prometnega ministrstva se odpravijo pri oblastnih ravnanjih državnih železnic nekateri oddelki, ki se deloma združijo z drugimi, deloma pa centralizirajo v generalni direkciji. Tako bodo pri vseh oblastnih direkcijah, tudi pri ljubljanski, odpravljeni ekonomski, komercialni, finančni odsek in odsek kontrole dohodkov. Ekonomski odsek in kontrola dohodkov so priključita generalni direkciji v Beogradu. Del agend komercialnega oddelka se odstopi prometnemu oddelku, drugi del pa generalni direkciji (tako vse reklamacije, povračila in statistika), posli finančnega oddelka se prepuste administrativno - pravnemu oddelku. Oblastne direktije bodo imele samo 4 oddelke. Likvidacija posamičnih ukiniteljnih oddelkov se ima izvršiti do 1. aprila 1928. — Za delavnice državnih železnic je določen večji kredit v znesku 40 milijonov Din za popravila raznih prometnih sredstev. — Generalna direkcija državnih železnic je izdelala nov načrt zakona o namestitvenih prometnega ministrstva. Načrt zakona prometni minister še ni odobril.

— **Mariborska biljetarna.** S 23. tm. se je v prometni pisarni tujsko-prometne zveze na Aleksandrovi cesti 35 (v pritličju) otvorila prodaja vozniških kart za vse relacije tu in iz tujine. V pisarni se dobivajo vozniški listki za vse razrede, vse vlake in vse postaje v Avstriji, Češki, Italiji, Madžarski in Nemčiji kakor tudi za prehod preko teh držav do skrajne meje. Tujsko-prometna zveza izvršuje prodajo kart kot poslovalnica »Putnik« v Beogradu. Biljetarna ima tudi zastopstvo »Jadranske plovidbe d. d.« ter izdaje karte za vožnje po morju do vseh pristanišč naše obale. Pri nakupu kart »Jadranske plovidbe« velja posebna ugodnost za primer, če se pri nastopu vožnje nabavi tudi povratna karta, ker se v tem slučaju dovolj precejšen popust, za prvi razred 30%, za drugi razred 20%. S to uvedbo je naša Tujsko-prometna zveza storila velik korak naprej in bo marsikateremu olajšala nabavo vozniških listkov, ki se lahko kupijo tudi po več dni pred nastopom vožnje in to za isto ceno kakor pri železniški blagajni. O novi instituciji bomo radi informacije prebivalstvu izpregovorili še besedo.

— **Prižgite kresove!** Spomin na majsko deklaracijo, s katero je naš narod pred desetimi leti neizprosno terjal svojo pravico do svobodnega življenja, se proslavi 29. maja po celi Sloveniji kar najsvetlejeje. Zvečer pa naj zagorijo po vseh gorah in gričih daleč preko meja naše svobodne domovine vidni kresovi, simbol naše plamenite ljubezni do domovine in upanja v boljšo bodočnost našega naroda.

— **V vsak šolski razred deklaracijsko diploma.** V soboto 28. t. m. dopoldne se v vseh šolah proslavi trenutek, ko se je pred desetimi leti v dunajskem parlamentu čitala naša deklaracija. Zleteti je, da do tega trenutka visi v vsakem šolskem razredu deklaracijska diploma, ki naj si jo mladina sama nabavi pri Jugoslovanski Matici za Din 10 in jo primerno okraši. Tako bomo res v duhu in resnici med našo mladino proslavili ta spomin. Prosimo vsa ravnatelstva in učiteljsko, da na tak način vcepijo za stalno spomin deklaracije na naših šolah.

— **Prijatelje narave in neprilijene družabnosti opozarjamo,** da je odhod na »I. zdravstveni tabor na Limbarski gorci« jutri v četrtek v vlaki ob 5.30 in 7.45. V Domžalah čakajo vozovi za prevoz v Kranjsko. Vozna prstovoljna. Kdor ne bi mogel na goro, lahko počaka v idilični Lukovici na povratek gorskih izletnikov in si ogleda med tem prvi Zdravstveni dom v Sloveniji ali se povsne na bližnje holme, da uživa ob senčnatih gajih lepoto prirode in darove čistega z zlatim solncem prepojenega zraka.

— **Društvo za narodovo zdravje v Ljubljani in Lukovici.** — **Bedite previdni!** Svoje dragoceno perilo smete prati le s Schichtovim terpentinskim milom, ker sicer propade. — **Dražgoše.** Društveno življenje se razvija tudi pri nas ugodno. Številni zavedni naprednjaki so že pred 7 leti ustanovili »Brat. društvo«, katero je skozi in skozi dobro delovalo. Pred par leti smo pa ustanovili tudi sokolsko društvo. Agilni člani in prijatelji društev pa so postavili društvom svoj »Narodni dom«, kojega otvoritve se vrši na Binkoštni ponedeljek, dne 6. junija t. l. Vabimo vse naprednjake in sokole, da pohite ta dan na obisk k svojim bratom in somišljenikom. Izletniki iz Zgornje Gorenjske se peljejo z jutranjim vlakom do Otoč, odkod pridejo po lepem zloznati, senčnati dve in pol urni hoji do nas. Ostali pa preko Skofje Loke in Sele. Na veselo svidenje! Zdravo!

— **Jesenice.** Program proslave 10. obletnice majske deklaracije se predruža. Manifestacijskega obhoda na večer 23. maja 1927 ne bo. Vrši se samo proslava v nedeljo 29. maja 1927 ob 11. pred kolodvorom. Nastopijo združeni pevski zbori iz Jesenic in Save in velik mešan zbor z izbranimi sporedom. Obenem promenadni koncert.

— **Zdravljenje na Gorniku.** Uprava fonda za osebo prometnega ministrstva se je spoznavala z upravo sanatorija na Gorniku, da se njeni člani zdrave za polovično ceno, to je 75 Din na dan s hrano.

— **Radion.** Radion, ki ga je ustanovila polnoma samostojna javna zveza v Ljubljani, deluje od 1. maja 1927. Radion je namenjen za govorniške in koncertne namene. Na trgu je postavljena klet, v kateri se nahajajo prvi radijski aparati, ki jih je prodajala po 10

— **Smrtna kosa.** Včeraj je preminil v Ljubljani visokosolec g. Vojske Gnjazda, sin prof. F. Gnjazde. Bil je zelo simpatičen in nadarjen mladenček. Prerana smrt ga je ugrabila v cvetu let. Pogreb bo jutri na praznik ob pol 5. s Stare poti 2. Blag mu spomin! Zalutajoč rodbini naše iskreno sožalje!

— **Sokolsko društvo v Ptuj priredi v petek, dne 27. maja ob 8. uri zvečer obsežen orkestralni vokalni koncert pod vodstvom ravnatelja Glasb. Matice g. Karola Pahorja.** Na koncertu sodeluje društveni orkester, pomnožen z vojaški vojne glasbe, daleje pianistinja gđ. Anka Stohrova in baritonist g. Stanko Sila. Upamo, da bo ptujsko občinstvo napolnilo mestno gledališče, saj se gotovo še spominja zadnjih uspehov sokolskega orkestra. Oporjamo, da se prične koncerti točno ob 8, ker morajo nekateri člani orkestra odpotovati z vlakom ob 10. Ob 5. istega dne se vrši generalna vaja za vojaštvo tukajšnje garnizije.

— **Dijaki na begu.** V strahu pred slabimi izprijčevani pričtenjajo dijaki begati z doma. Mostarska policija zasleduje dijaka Jakoba Andrijeviča in Mirka Loza, ki sta pred dnevi izginila z doma. S seboj pa sta odnesla 25.000 Din, ki jih je Andrič pobral starišem in raznim strankam v domači hiši.

— **Vojna dveh vasi v Dalmaciji.** Vaščani Dugopolja in Koprivne blizu Splita so se začeli formalno vojskovati med seboj. Imajo že dolgoleten spor radi nekega pašnika. Pred tednom so Dugopolci odgnali s pašnika živino Koprivljanov s seboj domov, par dni nato so Koprivljani storili enako in za represalijo odgnali živino Dugopoljcev v svojo vas. Dugopolci se organizirajo in hočejo Koprivno napasti. Oblasti, ki poznajo vročo kri, bodo intervencirale.

ITO — zobna pasta najboljša!

Za hotre in birmance

vsakovrstne obleke domačega izdelka po najnižjih cenah.

Jos. Rojina, Ljubljana.

Iz Ljubljane

— **Iz Poslovnih večer na čast francoskemu konzulu P. Flachu.** Poslovni večer francoski institut v Ljubljani v zvezi z meščanskim odborom v veliki dvorani Kazine v soboto 28. t. m. ob 21. na prireditve opozarjamo vse organizacije, prijatelje in častilce priljubljenega zastopnika francoske države v našem mestu, ki si je pridobil za naše kulturno in družabno življenje neveljnih zaslug.

— **Iz Poslovnih večer podpolkovnika Zajca.** Kolo jahačev in vozačev je privedlo snoti svojemu neumornemu učitelju lahkanja v prostorih ljubljanskega kluba intimnih poslovnih večer, ki je pokazal, kako priljubljen je bil podpolkovnik g. Zajc med člani Kola in kako težko ga bodo pogrešali vsi, ki so imeli priliko spoznati njegov simpatični značaj, njegovo poživljajstvo in vzorno delovanje. Odhajajočemu odličnemu častniku sta se zahvalila za njegov trud podpredsednik Kola v. lemdustrijalec g. Lenarčič in prof. Detela, ki sta naglašala, da izgubila Kolo z njim svojo najboljšo oporo in da bi vsi želeli, da se g. podpolkovnik Zajc čim prej vrne v Ljubljano. V znak priznanja je poklonilo Kolo svojemu učitelju lahkanja primerno spominsko darilo. Sledila je animirana družabna zabava, pri kateri se je ponovno pokazalo, da tvori Kolo jahačev in vozačev enega tistih redkih naših družabnih krožkov, v katerem vlada popolna harmonija in medsebojne simpatije.

— **Iz Stanovanjski problem v Ljubljani.** Iz krogov ljubljanskih stanovanjskih najemnikov smo prejeli daljši članek o stanovanjski akciji vladnega komisarja mestne občine Ljubljanske. Članek naglašja, da je sprva Ljubljana z veseljem in velikimi nadami pozdravila akcijo mestnega magistrata glede najetja 30 milijonskega stanovanjskega posojila. S tem kreditom naj bi mestni občini bilo omogočeno zgraditi toliko stanovanjskih hiš, da bi bilo zadostno vsem povpraševanjem po stanovanjih in bi se preprečila eventualna velika kriza, ki preti, če preneha stanovanjska zaščita, odnosno če se 1. novembra popolnoma ukine sedaj veljavni stanovanjski zakon. Nameravane 6% obligacijskem posojilu je bila po zakonu priznana pupilarna varnost. Vsa akcija — tako se zdi — je nekam zastala in se ne premakne z mrtve točke. Ze smo namreč koncem meseca maja, toda občina še ni započela lopate za prvo stanovanjsko hišo. Nasprotno pa je vladni komisar napravil potezo, ki je indirektno škodovala tudi stanovanjskim najemnikom. V svojem delokrogu kot vladni komisar je mestnim uradnikom in uslužbenecem povišal najemnino v mestnih hišah. Povišek je bil precej znaten in znaša pri nekaterih od 200 do 400 Din mesečno. Lastniki hiš so izvedeli za ta korak vladnega komisarja ter so ga izbrabili v svojo korist napravivši pravnim najemnikom. Vsekakor se ne more voditi akcija za omiljenje stanovanjske bede po taki dvojni meri.

— **Iz Ljubljanske univerze.** Tajnik ljubljanske univerze g. dr. Matej Smalc je pomaknjen v 4. skupino I. kategorije državnih uradnikov.

— **Iz Zanimivosti iz ljubljanskega trga.** Včeraj sredo običajni tržni dan je bil danes nekoliko drugačen. Na trgu je bilo mnogo živih in mrtvih živali, ki jih je prodajala po 10

Din merico. Na trgu je sedaj mnogo lepe domače glavne solate po 1 Din komad. Tudi črešnje je vedno več na trgu. Njih cena pada. Mnogo je stročnega fižola, ki prihaja sedaj tudi iz Banata odnosno okoliže Beograda. Vedno več je tudi kumar, ki se prodaja po 18 Din kg. Na trgu je danes prinesla neka ženska tudi 11 želv, ki jih je prodajala po 10 Din komad. Iz želv pravijo, da se napravi prav dobra juha in da so jo v nekdanjih časih prav visoko cenili ljubljanski očerje francoskam. Poruzine je bilo na trgu razmeroma dovolj. Piščanci so dragi, par po 30—45 Din. Cene ostalih živil so neizpremenjene.

— **O novi poti na Grmado in Šmarno goro** sta predavala v ponedeljek 23. t. m. zvečer pred lepm številom občinstva v Mestnem domu g. Josip Wester, inšpektor prospekte v p., in dr. Živko Lapajne, podpredsednik »Društva za narodovo zdravje«. Prvi nas je s postojanke na Ljubljanskem gradu vodil v duhu kot planinec po raznih geoloških formacijah, na Dolenjsko hribovje, Dolomite, Kras, Alpsko predgorje, Kamniške planine, Karavanke in Julijske alpe ter se ustavil v Mednem pod Grmado. Od tod nas je popeljal preko Save, Vikrč in večina po robu Grmade skozi »Kaminček« na vrh in preko Sedla na Šmarno goro. Sedlo bi radi svoje, po vetrovih zaščiten lege, primerne višine, lahkega dostopa, svežega zraka in bogastva solčnih žarkov, zaslužilo večje pozornosti, zlasti onih ljubljanskih prebivalcev, ki so preko tedna priklenjeni k poslu ter onih, ki jim čas in sredstva ne pripuščajo daljših izletov. Novo pot pa nam je g. predavatelj predložil še na skiptičnih slikah.

— **Drugi govornik g. dr. Živko Lapajne** je opozarjal navzoče na razna obolenja (rahitido, reumatizem, jetiko itd.), ki se umikajo in celo izgubljajo ob blagodejnem vplivu ultravijoličnih žarkov na telo. Oni so neprecenljivo in najcenejše zdravilno sredstvo, ustvarjajo pa v telesu tudi odporne sile in rezervno moč. In ravno teh solčnih žarkov je tako bogata naša bližnja Grmada in Šmarna gora! Poslušajmo se darov, ki nam jih mati priroda nudi v neposredni bližini Ljubljane in v neizčrpi množini!

— **Iz Mestni magistrat ljubljanski** opozarja vse lastnike zemljišč na razglas, ki je na bit na mestni deski in na reklamnih deskah o zatiranju predence. Predenico je uničiti preden začne cveteti. Vsi brezbrizneži bodo strogo kaznovani.

— **Iz Vreme.** Danes jutraj je bilo lepo in jasno. Vremenski preroki v koledarjih napovedujejo za zadnji krajec spremenljivo vreme. Meteorološka postaja na Dunaju pa je poslala v svet nerazveseljeno vremensko napoved: Lepo vreme ne bo več dolgo trajalo! Torej prijatelji prirode in turisti, vsi vaši načrti za jutrišnji praznik bogo najbrž padli v vodo, ker vam bo slabo vreme nagajalo in boste zopet do kosti premočeni kakor zadnje nedeljo. Snoti ob 21. je kabal barometer 762.7 termometer pa + 13.8 stopinj Celzija, danes ob 7. jutraj barometer 763. termometer + 7 stopinj C, opoldne barometer 760.5, termometer + 18 stopinj Celzija. Dopoldne deloma oblačno.

— **Iz Udrženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana** vabi na članski sestanek, ki se bo vršil v petek, dne 27. maja, ob 20. uri v družabnem lokal v Kazini. Na dnevnem redu bo podrobna razprava o programu letošnje Glavne Skupščine v Zagrebu. Do tega dne naj vsakdo definitivno prijavi l. tajniku svojo udeležbo ter navede še sledeče podatke: Imena sopotujočih rodbinskih članov, da-li naj se mu preskrbi stanovanje in za koliko oseb, koliko vstopnic hoče za predstavo v narodnem gledališču in ako se bo udeležil izleta na Plitvička jezera.

— **Iz Za birmo kupite najceneje:** ure, vezice pri Fr. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9.

— **Iz Ljubljanski Sokol** naznanja, da se vrši javna telovadba na praznik dne 28. tm. ob 3. uri popoldne v Tivoliju.

— **Iz Koncert v hotelu »Tivoli«** se vrši v četrtek, dne 26. maja t. l. od 16. do 20. ure. — Prvovrstna kuhinja, sveže pivo, pristna vina in dobra postrežba. — Priporoča se Vekoslav Dolničar.

— **Iz V pojasnilo.** Pred dnevi smo med ljubljansko kroniko približili kratko poročilo o konfliktu na dvorišču neke gostilne v Florijanski ulici. Na podlagi nadaljnjih informacij in resnici na ljubo ugotavljamo, da g. Rudolf Javornik ni imel pri sebi boksarja in tudi ni nikomur grozil.

— **Iz Glej današnji oglaš gostilna in vino** toč pri Askercu na Askercovi cesti št. 3.

— **Iz Občni zbor društva »Soc.«** se vrši danes ob 8. zvečer v ljubljanskem dvoru. Za člane udeležite obvezna Predsedstvo.

— **Iz Občni zbor društva »Soc.«** se vrši šiva Sloga se vrši v soboto 28. tm. ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih, ljubljanski dvor.

— **Iz Četrtni letni občni zbor Jadranske Straže!** Vse člane in prijatelje Jadranske Straže navkljudneje vabimo, da se udeležijo četrtega letnega rednega občnega zbora, ki se vrši v ponedeljek dne 30. maja t. l. ob 8. (20.) uri zvečer v prostorih restavracije Zvezda.

— **Iz Čebelica Maja.** Zveza kulturnih društev priredi danes v sredo ob 14.30 poučno predstavo s tem filmom za šolsko mladino in dijaštvo. Šolska vodstva, ki se nameravajo udeležiti z dijaštvom te predstave, imajo znižano vstopnino na vseh sedežih a 2 Din, ako kupijo vstopnice v predprodaji za celokupni zavod pri blagajni kina Matice Vstopnice se dobe ob 10. dalje. Popoldanska blagajna se odpre ob 14. Za ostalo publiko se predvaja film jutri v četrtek (na praznik) ob 9.30 in 11. dopoldne.

— **Iz Društvo Treznost** priredi svoj redni članski sestanek v sredo 25. t. m. ob 7. zvečer v poslovnem učiteljski, kjer predava ta dan znana pisateljica sestra g. Bartolova-Nadlišček o temi: »Zvenstvo in alkoholno prašanje«, zato vabimo cenočne dame še prav posebej.

— **Pevsko društvo »Sava«** priredi na praznik dne 26. maja t. l. društveni izlet na Sv. Goro. — Zbirališče ob 7.15 jutraj na glavnem kolodvoru, odhod ob 7.43 z vlakom do žel. postaje Sava. — Od tu 2 uri hoja na Sv. Goro. — Za prehrano skrbi vsak sam. Povratek z večernim vlakom. — V slučaju slabega vremena izlet odpade. — Pevci in ljubitelji petja, porabimo praznik za polet v svobodno naravo!

— **Za mladinsko predstavo** na praznik Vnebohoda, četrtek 26. tm. ob treh popoldne, so pri blagajni še vstopnice po 6, 4 in 2 Din na razpolago. Vstopnice se lahko dvignejo v četrtek dopoldne v opernem gledališču, popoldne pred predstavo pa v dramskem gledališču.

— **Razstava v Jakopičevem paviljonu,** ki je sedaj spopolnjena, se bliža svojem zaključku. Naši mojstri impresionisti Jakopič, Stern, Vesel in Jama, stebri slovenske moderne umetnosti, ki so ji pridobili svetovno ime, so razstavili svoja izbrana starejša dela in množico svojih novih stvaritev. Stalna razstava publika je pokazala mnogo zanimanja za to umetniško prireditve, v celoti pa je efekt razstave močno pod povprečnim uspehom. Mojstri, ki so vse svoje življenje posvetili umetnosti, so doslej prodali vsega le dve slike, kar je z oziroma na kvaliteto razstavljenih del vsekakor bomo. Slovenska inteligenca naj si ogleda razstavo še zadnje dni; zaprta bo v četrtek, 26. t. m. zvečer. Izbor razstavljenih slik bo poslan na jesensko razstavo slovenskega slikarstva v Prago. — Narodna galerija.

— **Zadnje predavanje v Jakopičevem paviljonu** bo v četrtek 26. t. m. ob 11. dopoldne. Predava dr. Fr. Mesesnel.

— **Iz Velika izbira raznega perila, modnih bluz, nogavic, vezanec** se dobi po priznani nizkih cenah pri lgn. Zargl, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

— **Iz Najboljše, najcenejše čevlje** kupite pri A. Gorše, Ljubljana, Stari trg 15.

— **Iz Poneverba.** Pekovski pomočnik A. F. doma iz Ristožnja pri Mariboru, je bil del časa zaposlen pri pekovskem moštru Josipu Vilarju v Šiški. Zamj je pri strankah tudi inkasiral večjo vsoto okoli 890 Din. Po moči ob 23. na 24. t. m. je zapustil svojega moštra brez vsake odgovorbi in izginil neznan kam. Pustil je pri moštru delavsko knjižico in zaslužek enega tedna.

— **Iz Nenadna slabost na ulici.** V hiralnici sv. Jožefa na Vidovdanskim cesti stanujoči, 82-letni stari Jožef Razdrh je včeraj prišlo v Rakovniški ulici nenadoma slabo ter se je nezavestna zgrudila na tla. V bližini službovali stražnik je poklical rešilno postajo, ki je žemo z avtom odpeljala v hiralnico. Pozneje je starka prišla k zavesti.

— **Iz Policijska kronika.** Aretirani ste bili dve osebe radi kaljenja nočnega miru oziroma beračenja. Prijavljen je slučaj nevarne grožnje, dalje slučaj poneverbe, javljena pa ni nobena tatvina. Tatovi in vlomci že več tednov v Ljubljani mirujejo. Veseli Andrej je ovađen radi kaljenja nočnega miru, visoki Jaka pa radi popolne pijanosti. Prijavljenih je 12 voznikov radi cestnopolicijskega reda.

— **Iz Krasnira birmanska darila** kupite najceneje pri E. Skopek, trgovina ur in zlatinice, Ljubljana, Mestni trg.

Iz Celja

— **c Pukovska slava celjskega 39. pp.** se bo vršila dne 28. t. m. na Glazili. Začne se ob 10. uri dopoldne s službo božjo ter blagoslovljenjem in lomljenjem kolača. Popoldne ob 3. bo vojaška zabava in tekma s posebnim sporedom.

— **c Koncert vojaške godbe v prid Rdečemu križu** se bo vršil na praznik dne 26. t. m. na vrtu Celjskega doma, v slučaju slabega vremena pa v veliki dvorani. Pričetek ob 20. uri. Vstopnina prostovoljna.

— **c Tombola volnih invalidov bo v Celju** dne 6. junija popoldne ob 3. uri na Dečkove trgu. Na razpolago je mnogo lepih dobikov.

— **c Tedenski izkaz mestne klavnice.** V tednu od 16. do 22. maja se je zaklalo: 5 konj, 19 volov, 24 krav, 1 telico, 28 telet, 50 svinj in 1 kozlička. — Uvozilo se je: 802 kilogram govedine, 1089 kg teletine in 159 kg svinjine.

Iz Maribora

— **m Stanovanjska beda v Mariboru.** Glasom uradno ugotovljene statistike je v Mariboru še vedno 20 rodbin, ki stanujejo po vagonih, hlevih in kletih. Nad 140 stanovanj je, kjer stanuje v eni sobi več ko 6 oseb, 11 stanovanj pa takih, kjer stanuje nad 12 oseb. Pri stanovanjskem sodišču pa leži 900 prošelj za dodelitev stanovanj. Od 15. maja 1925, ko je stopil v veljavo sedanji stanovanjski zakon, je bilo v Mariboru odpovedanih 300 stanovanj, kojih izpraznitve se je izvršila potom deložacije. Za letošnjo jesen je računati najmanj s 300 stanovanjskimi odpovedi. Z ozirom na predstoječe povišanje najemnine je bila sestavljena tudi statistika o zaslužku, ki kaže, da zasluži delavec največ 1200 Din mesečno, povprečni zaslužek uradnika pa znaša 1500 Din, višjega uradnika pa 2500 Din mesečno. Prira-

stek na stanovanjih potom novih, povečanih in preurejenih zgradb znaša od leta 1921 do danes le 265.

— **m Povečanje mestnega dečjega zavetišča.** Ker se je tudi novo urejeno mestno dečje zavetišče v Ljudskem vrtu izkazalo za premajhno, je mestna občina sklenila poslopje primerno povečati. Prvotno je obstojal načrt, da se dozida še eno nadstropje. Ker pa po mnenju zdravnikov to ne bi bilo umestno, je sedaj gradbeni prvotni načrt preuredil tako, da se bo dozidal še en pritlični trakt. Stroški so proračunani na pol milijona Din. Z zgradbo se bo približalo takoj, ko občinski svet odobri 2 milijonsko investicijsko posojilo, kar se bo zgodilo že na prihodnji seji, tako da bo zgradba še do letošnje jeseni dovršena.

Sport

Gradjanski — Ilirija

Tekma za državno prvenstvo.

Jutri ob 16.30 na igrišču Ilirije.

Jutri na praznik se odigra na igrišču Ilirije tekma za državno prvenstvo med prvakom Slovenije, Ilirijo in Gradjanskim iz Zagreba. Gradjanski je prebodeli period iz kriz in slabosti moštva ter je baš v zadnji prvenstveni tekmi proti Concordiji pokazal, da je resno računati z njim. Moštvo Gradjanskega, ki slovi po svoji izredni borbenosti, bo za Ilirijo trd oreh in je vsekakor smatrati Zagrebčane za favorite, ker Ilirija ne more postaviti svojih najboljših moči v boju. Gradjanski je v boju za državno prvenstvo vedno pokazal vse svoje znanje in je lansko leto v finalu triumfalno nad Jugoslavijo, ki je bila za razred boljša od njega. Obeta se torej napeta in ogorčena borba, čije izid je povsem negotov. Vrši se ob 16.30 na igrišču Ilirije, sodil pa bo beogradski sodnik g. Jokić.

— **Pododbor Kotarskega saveza v Ljubljani** vabi vse kolesarske klube, da se udeležijo priveditve bratskega kolesarskega društva »Ljubljanski Dobrunje« v nedeljo dne 29. t. m. Zbirališče je v Ljubljani, Sv. Jaka trg ob 1. uri popoldne.

— **Primorje — Maribor.** V prvenstvenem tekmovalju se snideta v nedeljo hazenski družini Primorja in Maribora. Primorje ima nad vse tečajno nalogo, ker je njegov nasprotnik eden najboljših hazenskih reprezentantov v Sloveniji. Tekma se vrši na igrišču Atene ob 11. dopoldne. V slučaju, da se tekma ne vrši, se objavi v četrtekovi številki »Jutra«.

— **Službeno iz LHP.** Danes ob 20. seja v kavarni »Emona«. — Tajnik.

— **Iz sekcije ZNS.** (Službeno.) Za stranska sodnika pri prvenstveni tekmi Gradjanski — Ilirija se delegirata s. s. gg. Ahčan in Deržaj. — Tajnik.

Gospodarstvo

Stanje Narodne banke

dne 15. maja 1927.

	Razlika v pri-
	meri s stanjem
	dne 8. maja.
AKTIVA:	
Kovinska podlaga	455.5 + 59.8
posojila	1303.5 + 2.0
račun za odkup kronskih novčanic	1114.1
račun začasne razmenjave	321.4
državni dolgovi	2966.3
vrednost državnih domen	2138.3
saldo raznih računov	446.1 + 9.5
Skupaj	8745.6
PASIVA:	
Od glavnice izplačano	30.0
rezervni fond	9.7
novčanic v obtoku	5380.7 — 68.8
državni račun začasne razmenjave	321.4
državne terjatve po raznih računih	116.1 + 47.8
državne terjatve za zastavljene domene	666.1 + 92.2
aližo za kupovanje zlata	2138.3
	83.0
Skupaj	8745.6

Obrestna mera ostane neizpremenjena.

Obtok novčanic se je zmanjšal od zadnjega izkaza za 68,800.000 Din.

— **g Promet beograjske borze.** Pretekli teden je znašal devizni promet na beograjski borzi okrog 80 milijonov Din. V prometu je bilo 17.510 angleških funtov, 2000 holandskih goldinarjev, 5,193.622 Kš, 575.925 lir, 2,900.000 levov, 8550 belgov, 86.800 pengö, 74.779 dolarjev, 872.897 švic. frankov, 210.969 avstr. šillingov, 141.100 franc. frankov in 169.192 nemšk. mark.

— **g Sezonski krediti.** Narodna in Državna hipotekarna banka bosta izdajali začetkom prihodnjega meseca sezone kredite.

— **g Sušak poljsko pristanišče.** Po odobrenju naše vlade pripe to dni na Sušak strokovna komisija poljskega trgovskega in prometnega ministrstva, da ugotovi je-li bi se dal proglasiti Sušak za svobodno pristanišče. Ako bo komisija z ogledom zadovoljna se prično direktna poganjanja med našo in poljsko vlado glede tega vprašanja.

Ku - Klux - Klan

Sličica iz Afrike

V Afriki. Poveljnik evropskih čet sedi v svoji udobni sobi za pisalno mizo. Nekdo potrka.

— Prosto!

Vstopi mlado dekle, kuharica. Poveljnik jo pogleda:

— Kaj je?

— Gospod poveljnik, stvar je tako daleč...

Poveljnik jo začudeno pogleda. Molči. Nato seže po listnico in položi tisočak na mizo.

— Hvala, gospod poveljnik! Vi ste kavalir...

Drugi prizor. Poveljnikov adjutant sedi sam v svoji sobi za pisalno mizo. Nekdo potrka. Vstopi mlado dekle, kuharica.

— Kaj je novega?

— Gospod adjutant: stvar je tako daleč...

Adjutant jo gleda ves presenečen. Molči. Nato potegne listnico in položi na mizo stotak.

— Hvala, gospod adjutant. Vi ste vzlic vsemu le kavalir...

Tretji prizor. Sobica oficirskega služe. Mlado dekle pritrjuje:

— Za Boga, Peter! Stvar je tako daleč... midva morava takoj pred oltar...

Finale. Čez par mesecev pridirja sluga v poveljnikovo sobo, kjer se nahaja tudi adjutant pri važnem posvetovanju. In sluga razodene:

— Ekselencija, ona babnica nas je vse tri osleparila. Naš sin je črn kakor dimnikar...

„Raduje se življenje nam, saj Radion pere sam!“

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žetanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Varuje perilo!

To in ono Bokser kot zobozdravnik

Pustolovec v vlogi zobozdravnika. — Pacijentu je izdrl naenkrat 16 zob. — Karijero je končal pred sodiščem.

Italijanski listi poročajo o pisani karijeri zobozdravnika Roberta Nikolaja Fabricija, ki je te dni sedel na obtožni klopi pred milanskim sodiščem.

Fabricij je bil svoječasno priprosto dninar, ki si je s trdim delom služil vsakdanji kruh. Kasneje je avanziral za akrobata, če pa je bilo treba, je stopil tudi v bokerski krog. Končno pa mu nomadsko življenje po potujočih cirkusih ni več prišlo in izbral si je nov poklic, ki je bil višek njegove karijere.

Nekoga lepega dne je na razkošni vili v milanskem predmestju zablestela tabla z napisom v zlatih črkah: Dr. Robert Nikolaj Fabricij, bivši asistent na berlinski zobozdravniški kliniki, bivši vodja pariške Charité, profesor na univerzi v Newyorku itd.

Bombastični in lepo doneči naslovi so imeli krasen uspeh in Fabriciju ni manjkalo pacientov. Dri je zobe, da je bilo veselje in služil lepe novce. Vrhunec in obenem propast njegovega znanja dretja zob pa je bila, ko je nekemu pacientu naenkrat izdrl 16 zob, njegovi ženi pa 8.

Epilog te edinstvene tragikomedije se je te dni odigral pred sodiščem v Milanu. Avditorij sodišča je bil nabito poln, kajti potek razprave je zanimal predvsem bivše Fabricijeve paciente. Kot glavna in obremenilna priča je nastopil neki knjigovodja, majhen in čokat možiček, obe oteklji lici je imel čvrsto obvezani. Videti mu je bilo, da je težko pripovedoval, kaj ga teži. Pripovedoval je, da je stanoval v neposredni bližini zobozdravnikovega ateljeja. Tabla z blestecim napisom ga je zapeljala, da je stopil v Fabricijev atelje. Bivši bokser je z veliko vneto preiskal njegove zobe in nastavljal klešče. V naslednjem hipu se je onesvestil. Ko se je zopet zavedel, je opazil v zobozdravnikovi roki skodelico, polno krvi, v kateri

je plavalo 16 njegovih zob. Malo je manjkalo, da se ni drugič onesvestil. Premeteni zobozdravnik pa ga je potolažil, da je moral večino slabih in nagitih zob izdreti in da mu bo izgotovil lepo ter okusno umetno zobovje. Zahteval je obenem 400 lir predujma.

Druga dne se je knjigovodja po neprespani noči zopet pojavil v ateljeju. To pot s svojo boljšo polovico. Ta je zobozdravnika silno nahrušila, končno pa se je potolažila in dogodilo se je, da je nekaj minut kasneje sama sedela na operacijskem stolu in si dala izdreti osem zob. Mož in žena sta dobila umetno zobovje, za katera je knjigovodja plačal bagatelo 4000 lir. Zobozdravnik je bil celo tako ljubezniv, da je mesto zlata stavil v usta kovinsko zlitino in posledica je bila, da so se pri obeh zakoncih pojavili simptomi zastrupljenja.

Po zaslišanju knjigovodje je prišla na vrsto cela serija pacientov in prič, ki niso baš ugodno izpovedali v prilog boksarja. Sodišče je tudi izvedelo, da je pustolovec lastnik dveh, v ostalem neplačanih avtomobilov.

Zivel je Fabricij bonvivantsko, razkošno in veselo ter vedno v družbi ljubezljivih oboževalk. Sodišče mu je za njegovo zobozdravniško karijero prisodilo 6 let ječe.

Iz strahu pred ženo šel v zapor

Kuriozno zgodbo o možu, ki je šel iz strahu pred ženo v zapor, prinašajo budimpeštanski listi. Nedavno je bil pred budimpeštanskim sodiščem obsojen sin seljaka Kurbija, Andrej Kurbij, na tri mesece ječe, ker si je drznil razžaliti orožnika, ki je danes v deželi Zs. Stefana menda za predsednikom republike najvažnejša osebnost.

V zapor pa ni jadril sin, marveč njegov oče, ki se je izkazal s ponare-

jenimi listinami, da je on Andrej Kurbij ml. Morda bi stvar ne prišla na dan, da ni jetnik po prestani kazni mlo prosil, naj ga še obdrže v zaporu. Rekli so, da je njegova žena tak »linterm«, da je šel rade volje mesto sina v zapor. Sodniki so se smejali zgodbi nesrečnega moža in ga skušali odsloviti. Kurbij pa je začel plakati in zahteval je, da ga za stalno obdrže v zaporu. Pri pomnil je, da že dolga leta ni bil tako srečen, kakor zadnje tri mesece.

Radi smrti zaprto

Na originalno idejo je prišel nedavno dunajski trgovec Jakob Wottle, ki je začel začetkom tega leta v plačilne težkoče. Dne 17. januarja t. l. bi se imela vršiti dražba njegovega imetja, a Wottle se je temu sprtno izognil. Usodnega dne je zaprl in zapeljal svoj lokal in nalepil na vrata listek, na katerem je bilo napisano, da je lokal »Radi smrti v rodbini zaprt«. Eksekucijska komisija je našla lokal popolnoma zabarikadiran in je morala oditi z dolgim nosom.

Dražba je bila preložena za dva meseca kasneje. Ta čas pa si je trgovec toliko opomogel, da je poravnal svoje obveznosti. Stvar pa je prišla vseeno na dan in te dni se je moral trgovec zagovarjati pred sodiščem. Sodišče je postopalo zelo mlo in ga je obsodilo samo na osem dni zapore pogojno.

Angleški bogataši

Lastnik ladjedelnic John Ellerman je najbogatejši človek na Angleskem. Njegov premoženje se ceni na 20 milijonov šterlingov (okrog 5 in pol milijarde Din). Kot mladenič ni imel niti fika. Služiti je pričel kot sluga v neki banki. Brodarstvo ga je pa še bolj zanimalo in res je našel delo v ladjedelnici. Danes je lastnik največje ladjedelnice na svetu. Poleg tega je glavni akcionar mnogih pivovarn in različnih dnevnikov. Kljub ogromnemu bogastvu pa igra v angleški javnosti prav neznan vloga, ker se ne zanima za kulturno in politično življenje svoje domovine.

To napako imajo tudi vsi drugi angleški bogataši, ki jih je 16. Njih pomen obstoja le v plačevanju ogromnih dav-

kov, v političnem, znanstvenem, umetniškem in družabnem življenju pa ne igrajo nobene posebne vloge. So pa med njimi nekatere izjeme. Na politično življenje na primer vpliva lord Rothemere, brat umrlega lorda Northcliffa, lastnik »Daily Maila«. Tudi »Kralj tobaka« Bernard Baron je v političnem življenju dobro znana osebnost. 20 milijonov šterlingov premoženja ima samo še lord Iveagh, ki je vse ogromno premoženje podedoval po očetu. Za tem dvema pridejo na vrsto drugi »revni« Krezi, s premoženjem 10 do 15 milijonov šterlingov. Lord Cowray in David Jule sta znana po skromnosti. V gledališču ali varietetu vzameta vedno najslabši prostor.

Mister Joel je pa drugačen. Privoščji si vso udobnost. On je lastnik najlepših dirkalnih konj; ob Temzi ima krasno hišo z orientalskim kopališčem in palmovim vrtom. Tudi gledališča gmotno podpira. Ima nadebudnega sina in za možitev godno hčerko.

Westminstrski in portlandski knez ter visconte Fitzwilliam, lord Derby in lord Dewar so bogatini z 10 milijonov šterlingov. Lorda Derbyja poznajo dobro tudi po njegovih drznih burkah, ki dosežejo navadno popoln uspeh in večajo lordovo popularnost.

Kako se bore Kitajci

Julij Sauerwein, posebni poročevalec »Matina« na Kitajskem, je ob neki priliki spremljal kitajskega oficirja, ki je preje študiral avijatiko v Franciji. Kitajski častnik mu je zaupno pripovedoval o razmerah v Čangtsolinovi armadi. Vlak je imel večurno zamudo, ker se je moral ustavljati na postajah, da ne bi oviral vlaka maršala Čangtsunga. Maršal se je namreč peljal k Čangtsolinu z namenom, da ga »napumpa« za denar. Maršal ni imel sreče v bojih, moral je pa preživljati 200.000 mož broječo armado. Vojake plačujejo na Kitajskem zelo neredno. Obljubijo jim plačo in nagrado, če zmagaajo.

Včasih se kitajski vojaki bore pogumno. Če pa vidijo, da postaja situacija nevarna, se umaknejo prej, predno jih sovražniki prisili. Skupni nastop armade ovirajo slabe prometne razmere. Zato se vojska razprši v posamezne oddelke po 4—5000 vojakov, ki

operirajo ločeno, brez potrebnega kontakta. Uspehi je odvisen od slučajja, značaja in temperamenta vojakov. Zgodí se, da kitajski general naenkrat pogreša 50.000 vojakov — predali so se sovražniku.

Velike nepravilnosti je imel sin Čangtsolina Čangtaulian, ko je zavzel provinco Honan. Posamezne družbe te province, imenovane »rdeče sulice«, vodijo čarovniki, ki so razstresali po vseh stezah papirjeve, vsebujoče strašne čarovnije. S tem so čarovniki res ustvarili sovražnika. K sreči so se tudi ti domislili, kaj bi uničilo čarovniško moč razmetanih papirjev. Vsak vojak je moral nataktni na bajonet v kri pomočeno krpico in šele potem se je sovražnik zopet ojunčil in nadaljeval pohod.

Tudi z municijo kitajski vojaki zelo varčujejo. Sam Čangtsolin je ukazal, naj se uporabljajo kitajske granate, ki strašno počijo, ne ubijajo pa nikogar. Zavrnili je francoske granate, ki skoraj neslišno eksplodirajo, zato pa več zaležejo. Kitajski generali so prežeti s komercialnim duhom in so povečini zelo bogati. Da zaslužijo, opeharajo vojake pri plačah itd. V južni armadi vladajo večji red, vojaki ne plenijo, poveljniki so bolj pošteni. Na kriziščih cest v mestih stoji vedno rablja z mečem v roki. Njih dolžnost je, mobilizirati može, živino in vozove, če je to nujno potrebno.

Te izjave kitajskega oficirja pričajo, da so razmere v kitajski armadi zelo žalostne in nezdružne.

× Nov plesni rekord. Francoski letalec Nicolas je potolkel svoj lastni rekord v vztrajnostnem plesu. V Casablanci je plesal polnih 274 ur, delal je odmoro le v toliko, da se je okrepčal.

* Neznaneec z dolarji. Lastniku neke zagrebške tiskarne se je prošlo nedeljo pripetila mučna nepravila. Ko se je zvečer vračal po lici domov, ogovoril ga je neki tujec ter ga zaprosil, naj mu da 1000 Din, ker mu je manjkalo jugoslovenskega denarja. Tujec mu je dal bankovec za 50 dolarjev in je dobil zaželenih 1000 dinarjev. Na sestanek, ki je bil dogovorjen za prihodnji dan, pa neznaneec ni prišel. Tiskarnar, ki je hotel zamenjati ameriški bankovec, je šel v menjalnico zvedel, da je bankovec stare emisije, ki nima nobene vrednosti več.

E. Czekalski:

Nevarna žena

— Morda se pa je poravnata? — je predlagal sodnik prijazno.

— Za vse na svetu ne! — je vzkliknila polna, štiridesetletna dama.

— Ne vidim posebno važnih razlogov za ločitev.

— Kako to, da jih ne vidite, gospod sodnik? Mar ne veste, s kom sem se morala mučiti celih petnaest let?

Sodnik se je ozrl na zatožno klop. Sedel je na nji ves sključen moč izžete postave in sivih las. Bil je zatopljen v svoje misli. Ni reagiral na izpade svoje žene. Za vse, kar se je godilo pred sodnikom, se ni dosti zmenil.

— In vendar bi bilo bolje, da se pobotata... je poizkusil sodnik še enkrat poravnati spor.

— Gospod sodnik, vse vaše prizadevanje je zaman. Ne pobotam se, pa konec besedi. Do grla sem ga že sita.

— No, pa naj bo! Izmislite si, prosim, kak vzrok.

— Takih vzrokov se najde na tisoče! — Mene zanima samo naivnejši.

— Gospod sodnik! Že tri leta ne govorim z menoi.

— Mister Parker, je - li to mogoče? Sivolas, izžeti človeček je vstal z zatožne klopi. Popravil si je kravato. Sodnik ga je vprašal še enkrat:

— Žena vam očita, da že tri leta ne govorite z njo.

— To je res, gospod sodnik... je pritrdil sključen človek.

— Ne razumem, kako se je moglo to zgoditi?

— Ona preveč govori, gospod sodnik. Nočem jo motiti.

Mister Parker še ni izgovoril teh besed, ko je že začela njegova boljša polovica. Noben angleški advokat, noben parlamentarec, noben prepovedavalec iz »White - Chapell« bi ne mogel prekositi te debeluhaste, premetene, strupenepjavolask. Mister Parker je začuden poslušal ploho psov in očitkov. Niti slutiti ni, da se je tolikokrat dotaknil ponosa, ambicij in časti svoje žene. Zanimal ga je tudi advokat, ki je napovedal o njem toliko »neobičajnih psiholoških razodetij«, da je imel mister Parker celo namen objeti ga za duhovitost in iznajdljivost s katero je »poglobila« njegovo krivdo.

Missis Parker je dosegla ločitev.

Prvi ji je čestital k zmagi Bob Dean. Bil je orjaški, miščast dečko. Mornariška uniforma je visela na njem nekam nerodno. Videti je bilo, da je hodil Bob Dean vedno v vojaški uniformi. Vrnili se je v London pred nekaj meseci. Seznanil se je z gospo Parker... in pričel je ljubavni roman, ne, da bi sam vedel, kako in kdaj. Razliko v starosti obeh zaljubljenec je izravnila bogata dedščina, ki jo je dobila okrogla plavalaska ta čas po nekem indijskem stricu.

Bob Dean je odpeljal gospo Parker od sodišča z avtom. Na »Victoria Embarkement« se je ločena debeluhasta stisnila k njemu in spregovorila:

— Zdej nama nihče ne bo kratil

sreče...

Bob Dean ni odgovoril. Moral je baš dati signal, ker je vozil mimo orjaškega policista.

Poroka ločene miss Parker se je vršila kmalu po razporoki v mali, tihi cerkvi St. Pankraca pri Tavistocksquare. Pastor je imel gniljiv krasen nagovor. Missis Parker je bila tako sladko ginjena, da so ji stopile solze v oči. Na poroki je bil prisoten tudi gospod Parker. Sedel je v klopi in z zanimanjem poslušal pastorev nagovor.

Samo Bob Dean je bil tisti dan nekam nemiren in slabe volje. Humor se mu je vrnil šele za mizo, ko je izpil nekaj kozarčkov vina.

Nastopili so deževni, vetrovni londonski dnevi. Missis Dean je sedela sama pri kamini in razmišljala, zakaj se je ločila od mirnega, marljivega Parkerja. Našla je več razlogov.

— Bil je dolgočasen... Prestar je bil... bil je neotesan... Hodil je vedno v copatah.

In naposled, čemu ji bo mož - trgovec, ko je pa podedovala celo premoženje po indijskem stricu? Dean je bil v družabnem in rodbinskem pogledu mož na svojem mestu. Pri tem misli se je gospe Deanovi zjasnil obraz. Pomislila je ponosno:

— On pozna lorda Connaughta.

— Da, toda za kartami presedi cele noči in sicer za mlo denar...

Ta refleksija je vzbujala vedno nove pomisleke.

— In pije ta Bob ko zadnji mornar. No, proti temu se ne da nič ukreniti. Vsi kolonialni častniki pijo, kajti to je edini lek proti vročini in dolgočasju.

Se bi bila tehtala vrline in napake svojega moža, da ji ni prinesla služkinja anonimnega pisma. Neznana roka ji je pošljala na finem papirju nastopne informacije:

— Tvoj Bob bo nocoj v Müssichallu z znano plesalko Ellen Boy. Pridi, da se prepričaš, kako imenitno se bo zabaval z njo.

Okrogla lica gospe Deanove je obšla rdečica. Oči ji je zalila kri.

— Ah, razvratnež! Ah, ničvrednež! Jaz ti pokažem, Ellen Boy! — Gospa Deanova je nemudoma poklicala služkinjo. Hitro se je preoblekla.

— Jaz ti dam klub... je sikala vsa iz sebe.

Toda Boba v Müssichallu ni bilo. Morda jo je pa kdo potegnil, vedoč da je ljubosumna na svojega mladega moža Gonila je proč to misel. Pogled ji je obital na tem, kar se je godilo na odru. Rdeči plesalec je plesal na vrvi modern ples »pavanno«. To je ni zanimalo. Ozrla se je po dvorani. Nekaj divnega, izživajočega jo je mamilo. Godbe ni slišala. Kri ji je šnila v glavo. Vstala je in hitela v smeri, kamor jo je vlekel.

Bob Dean je sedel z razposajeno Ellen Boy v stranski loži za steklenico šampanjca v ledu. Ni videl, da se bliža nevhita v obliki razjarene, pobesnele Deanove. Ustavila se je pri mizici in zakričala:

— Kaj pomeni to?

Bob se je zdrzil. Poizkusil je diplomatično pomiriti svojo ženo.

— Sedi, prosim... Takoi ti pojasnim.

Toda razkačena, rdeča, polna plavalaska ni hotela poslušati njegovih laži. Pograbila je steklenico in začela udrihati z njo po nezvestem možu. Ellen Boy ni vedela, kaj naj počne. Kapitan Dean ni ostal dolžan svoji ženi. Nastala je pravcata bitka. Prihiteli so gostje iz sosednih lož. Spustili so zastor. Gospa Deanova je kričala, tulila, grizla in suvala svojega nezvestega moža...

Bil je hladan, dolgočasen februarški dan. Pred sodiščem v Londonu se je vršila obravnava o ločitvi kapitana Boba Deana. Dvorana je bila polna gospodov in dam iz odlične družbe. Sodnik je pomaknil lasuljo niže na oči in čital obtožnico. V dvorani je bil tudi mister Parker, ki se je zadovoljno smehljaj. Kapitan Dean ga je predlagal za pričo. Med sodno obravnavo je prišlo na dan mnogo drastičnih podrobnosti iz življenja te čudovite zakonske dvojice. Toda sodnik je skušal kljub temu poravnati spor. Gospa Deanova se je omečkala. Odgovorila je tiho:

— Da, toda so razlozi...

— Kateri je najvažnejši... povejte, prosim.

Gospa Deanova je malo pomislila in tiho odgovorila:

— Že celo leto ne govorim z menoi.

— Zakaj? — je vprašal sodnik.

— Ker ona neprestano govori, — je odgovoril kapitan Dean.

